

PUBLIKAČNÍ ČINNOST
Archeologického ústavu AV ČR, Brno, v. v. i.

Katalog představuje nabídku
dostupných publikací ARÚB v dubnu 2026.

Obsah

Úvodem	2
Dolnověstonické studie	3
Studien zum Burgwall von Mikulčice	7
Mikulčice-průvodce	10
Ostatní publikace	14
Časopisy	55

Úvodem

Ediční a vydavatelská činnost existuje v Archeologickém ústavu AV ČR, Brno, v. v. i. (ARÚB) de facto od počátků instituce. Ucelená ediční koncepce je založena na kontinuitě několika publikačních řad pokrývajících spektrum od čistě vědeckých prací po popularizační a prezentační výstupy. Klíčové je vydávání recenzovaného časopisu Přehled výzkumů, který je indexován databází Scopus. Financování vydavatelské činnosti je saturováno z více zdrojů. Třemi nejdůležitějšími jsou režie ústavu, grantové prostředky a prostředky od Ediční rady Akademie věd ČR.

ARÚB vydává sedm samostatných knižních řad:

Spisy Archeologického ústavu AV ČR Brno — je základní ediční řada ústavu, kde jsou publikovány především vědecké monografie jako základní publikační výstupy týmů nebo badatelů ARÚB i externistů.

Studie Archeologického ústavu AV ČR Brno — jedná se o maloformátové publikace zaměřené především na publikaci pramenného materiálu.

Dolnověstonické studie — řada přinášející klíčové materiály nejen k interdisciplinárnímu výzkumu paleolitických lokalit na úpatí Pavlovských kopců, ale k problematice paleolitu a mezolitu v celosvětovém měřítku obecně.

Studien zum Burgwall von Mikulčice — řada zaměřená na publikování tematických bloků příspěvků vztahujících se k problematice slovanského hradiště v Mikulčicích a jeho zázemí.

Internationale Tagungen in Mikulčice — řada věnovaná publikování příspěvků z Mezinárodních mikulčických kolokvií pořádaných k vybraným problémům studia středoevropského raného středověku.

Mikulčice-průvodce — popularizační řada, která prezentuje atraktivní formou výsledky archeologického výzkumu v Mikulčicích širší veřejnosti.

Flussarchäologie in Mikulčice — řada specializovaná na fenomén vody v kontextu velkomoravských Mikulčic.

Časopisy:

Přehled výzkumů — archeologický recenzovaný časopis indexovaný databází Scopus. Vychází dvakrát ročně a tématicky pokrývá období od paleolitu po 20. století s těžištěm zájmu v oblasti střední Evropy.

Numismatický sborník — recenzovaný časopis je zaměřen na prezentaci výzkumu v oboru numismatiky od antiky po raný novověk, teritoriálně se zaměřuje především na střední Evropu. Vychází dvakrát ročně, ARÚB ho od roku 2025 spoluvydává s Filosofickým ústavem AV ČR, v. v. i.

Spoluvydavatelství:

ARÚB příležitostně spolupracuje na vydávání knih s dalšími tuzemskými i zahraničními archeologickými institucemi a renomovanými nakladatelstvími. Pravidelně vychází dvakrát ročně časopis *Archaeologia historica*, na jehož vydávání se ARÚB podílí.

A. Nemergut – M. Novák et al.

Solving Stone Age puzzles: From artefacts and sites towards archaeological interpretations

Brno: ARÚB 2024, 372 s.

ISBN 978-80-7524-080-4, ISBN 978-80-7524-081-1 (online ; pdf),

DOI 10.47382/dvs_26

(Dolnověstonické studie 26)

850 Kč / 33 EUR

Kolektivní monografie přináší osmnáct příspěvků z pera předních střeoevropských specialistů na paleolitickou archeologii, kvartérní geologii, antropologii, paleoekologii a další příbuzné obory studující pleistocén a holocén. Jednotlivé kapitoly, prezentující informace z nových výzkumů, výsledky analýz, nebo nově publikované studie, pokrývají různé oblasti a témata související s interdisciplinárním výzkumem doby kamenné ve střední Evropě (zdroje kamenných surovin, technologie výroby artefaktů, sídelní a subsistenční strategie, chronologické vztahy, paleoekologické rekonstrukce). I když autoři využívají různé přístupy a metody, spojujícím prvkem této pestré mozaiky je snaha ukázat, jak lze různými způsoby interpretovat a vykládat široké spektrum archeologických pramenů a jak je využít pro další bádání. V tomto smyslu představují archeologické výklady a interpretace fascinující a nikdy nekončící cestu za poznáním naší minulosti.

The collective monograph presents eighteen contributions from leading Central European specialists in Paleolithic archaeology, Quaternary geology, anthropology, paleoecology, and other related fields studying the Pleistocene and Holocene. Individual chapters, presenting information from new research, results of the analyses, or newly published studies, cover various areas and topics related to the interdisciplinary research of the Stone Age in Central Europe (sources of stone raw materials, the technology of artefact production, settlement and subsistence strategies, chronological relationships, and paleoecological reconstructions). Although the authors use different approaches and methods in their works, the unifying element of this colourful mosaic is the effort to show how a wide range of archaeological sources can be interpreted and explained in different ways and how they can be used for further research. In this sense, archaeological explanations and interpretations represent a fascinating and never-ending journey of learning about our past.

P. Šída – P. Pokorný (eds.)

Mezolit severních Čech III.

Vývoj pravěké krajiny Českého ráje: Vegetace, fauna, lidé

Brno: ARÚB 2020, 600 s.

ISBN 978-80-7524-036-1

(Dolnověstonické studie 25)

890 Kč / 35 EUR

Těžiště práce je zaměřeno na lovecko-sběračské osídlení oblasti, především na jeho mezolitickou periodu. Velký důraz je kladen na kombinaci archeologických a přírodovědných metod, sledujících proměny přírodního prostředí oblasti. Díky tomuto výzkumu máme podrobnou představu o vývoji přírodního prostředí, především vegetace, která přímo ovlivňovala život člověka. Poprvé tak byl v Čechách definován pozdní mezolit, etapa soužití lovecko-sběračských společenství se zemědělskou neolitickou populací. Pozornost je věnována i vývoji osídlení pískovcových skalních měst v období mladšího pravěku. Nově byla také prokázána dominance pastevectví uvnitř málo úrodných lesů. Podstatnou část knihy tvoří přehledný katalog jednotlivých nalezišť a jejich moderní dokumentace.

The book examines the hunter-gatherer occupation in the region with the primary focus on the Mesolithic period. The major emphasis is on the combination of archaeological and natural science methods of research, which is aimed at the local environmental transformations. As a result, we now have a detailed idea of the development of the environment, especially vegetation, which directly affected the life of prehistoric populations. For the first time, it is possible to define the Late Mesolithic period – the time when hunter-gatherer communities lived side-by-side with the Neolithic agricultural population. Attention is also focused on the settlement development of sandstone rock towns in later prehistory. The dominance of pastoralism within sparsely fertile forests is newly proven. A significant part of the book is a catalogue with studied sites and their documentation.

J. A. Svoboda (ed.)

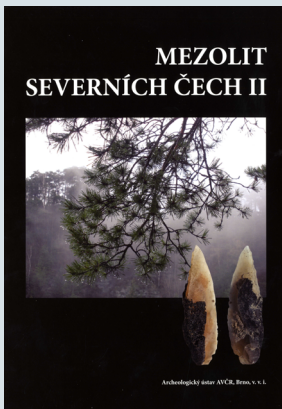
Mezolit severních Čech II. Komplexní výzkum skalních převisů na Českolipsku a Děčínsku, 2003–2015

Brno: ARÚB 2017, 247 s.

ISBN 978-80-7524-005-7

(Dolnověstonické studie 22)

600 Kč / 23 EUR

Detailní průzkum dvou regionů severních Čech kombinuje výsledky poznání pískovcové krajiny (vegetace, fauna) pozdního glaciálu a holocénu v kontextu mezolitického osídlení. Strategie archeologických výzkumů ve své 2. fázi (2003–2015) umožnila získat s malým rozsahem výkopů maximum informací, které neslouží pouze vědeckým účelům, ale stávají se také součástí obecného vnímání a ochrany unikátní krajiny. Publikace přispívá k diskusi týkající se mezolitu na evropské úrovni: struktury osídlení, lovecko-sběračských adaptací a specializací, vzácných antropologických nálezů a konečně i komplexní problematiky zániku a vztahu k následujícímu neolitu.

Detailed research into the two Northern Bohemian regions combines the environmental records (vegetation, fauna) of the Late Glacial and Holocene sandstone landscape in the context of the Mesolithic occupation. The archaeological fieldwork strategy in its second phase (2003–2015), including small-scale excavations, made it possible to gather the maximum information. Such findings not only served for scientific purposes but also became part of the general perception and protection of the unique landscape. The presented publication contributes to the discussion about the Mesolithic period on the European level: the settlement structure, hunter-gatherer adaptations and specialisations, unique anthropological finds, and finally a complex study of its demise and relation to the succeeding Neolithic period.

Další dostupné publikace

DVS 23

P. Škrdla: **Moravia at the onset of the Upper Paleolithic**. Brno: ARÚB 2017, 157 s., ISBN 978-80-7524-011-8; 350 Kč / 14 EUR

DVS 21

J. Svoboda (ed.): **Dolní Věstonice II: chronostratigraphy, paleoethnology, paleoanthropology**. Brno: ARÚB 2016, 420 s., ISBN 978-80-7524-004-0; 650 Kč / 25 EUR

DVS 19

J. Svoboda – J. Mikulík – M. Novák – M. Polanská – Z. Schenk – J. Wilczyński – P. Wojtal: **Předmostí. Building an authentic museum**. Brno: ARÚB, Přírodovědecká fakulta MU 2013, 79 s., ISBN 978-80-86023-35-5, 978-80-210-6189-7; 150 Kč / 6 EUR

DVS 18

J. Svoboda (ed.): **Pavlov excavations 2007–2011**. Brno: ARÚB 2011, 287 s., ISBN 978-80-86023-85-4; 550 Kč / 21 EUR

DVS 17

P. Šída (ed.): **The Gravettian of Bohemia**. Brno: ARÚB 2009, 264 s., ISBN 978-80-86023-86-1; 550 Kč / 21 EUR

DVS 15

J. A. Svoboda (ed.): **Petřkovice. On Shouldered Points and Female Figurines**. Brno: ARÚB 2008, 252 s., ISBN 978-80-86023-96-0; 500 Kč / 20 EUR

DVS 13

P. Škrdla: **The Upper Paleolithic of the Middle Course of the Morava River**. Brno: ARÚB 2005, 229 s., ISBN 80-86023-70-2; 578 Kč / 23 EUR

DVS 7

J. Svoboda (ed.): **Prehistorické jeskyně. Katalogy, dokumenty, studie**. Brno: ARÚB 2002, 407 s., ISBN 80-86023-38-9; 420 Kč / 16 EUR

DVS 5

V. Sládek – E. Trinkaus – S. W. Hillson – T. W. Holliday: **The People of the Pavlovian**. Brno: ARÚB 2000, 229 s., ISBN 80-86023-27-3; 210 Kč / 8 EUR

Š. Krupičková

Gombíky from Mikulčice and Their Regional and Supraregional Context

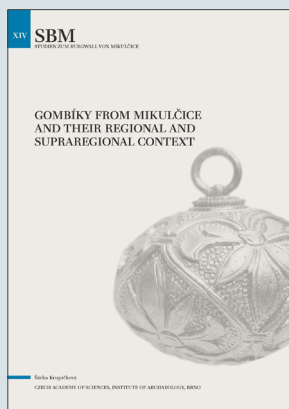
Brno: ARÚB 2024, 257 s.

ISBN 978-80-7524-085-9, ISBN 978-80-7524-086-6 (online ; pdf),

DOI 10.47382/arub2024-02

(Studien zum Burgwall von Mikulčice XIV, Spisy Archeologického ústavu AV ČR Brno 80)

700 Kč / 27 EUR

Publikace zpracovává formou katalogu a vědeckého vyhodnocení gombíky – zpravidla plechové duté kulovité oděvní součásti nacházené na centrálních velkomoravských pohřebištích spojované s elitním prostředím regionu v 9. století. Práce je založena na analýze s využitím teoretického modelování a komparace dat z více vědních oborů. Pro analýzu byla využita technická a technologická data vázaná na gombíky, porovnána s věkem a pohlavím jedinců s nimi pohřbených a tyto údaje byly zasazeny do prostorového rámce velkomoravského regionu. Sledovány byly také ideově blízké artefakty v prostoru Evropy až střední Asie. Zásadním výsledkem je navržení mechanismu proměny účelu gombíků v někdejší živé kultuře, která může být vypovídající i pro dynamiku celé velkomoravské společnosti. Důležitým aspektem práce je rovněž ověření možnosti teoretického modelování a způsobu komparace dat pro výzkum raně středověkých funerálních pramenů.

By means of a catalogue and scientific evaluation, the publication presents gombíky, typically hollow spherical clothing accessories crafted from sheet metal found at central Great Moravian cemeteries commonly linked to the 9th-century elite milieu. The work is based on an analysis utilising theoretical modelling and a comparison of data from multiple scientific disciplines. Technical and technological data related to the gombíky were used for the analysis; these data were compared with the age and gender of the individuals buried with them and then placed in the spatial framework of the Great Moravia. Ideologically similar artefacts found in the territory stretching from Europe to Central Asia were also studied. The major outcome is a hypothetical mechanism for the change in the function of gombíky in the living culture of the period, which could reflect the dynamic of Great Moravian society. Yet another important aspect of the work is the verification of the possibility of theoretical modelling and the method of comparing data for the research of early medieval burial sources.

M. Hladík – M. Mazuch – M. Látková

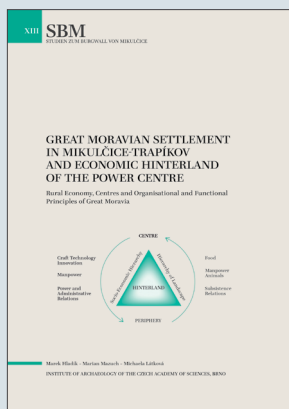
Great Moravian Settlement in Mikulčice-Trapíkov and Economic Hinterland of the Power Centre. Rural Economy, Centres and Organisational and Functional Principles of Great Moravia

Brno: ARÚB 2022, 221 s.

ISBN 978-80-7524-027-9

(Studien zum Burgwall von Mikulčice XIII, Spisy Archeologického ústavu AV ČR Brno 62)

500 Kč / 20 EUR

V okrajové zóně raně středověké centrální aglomerace Mikulčice-Valy byla na písčité duně odkryta v letech 2010–2015 část velkomoravského sídliště a pohřebiště. Publikace předkládá výsledky terénního výzkumu na poloze Trapíkov a jejich interpretaci, jež umožnila prohloubit poznání socio-ekonomických vztahů společnosti 9.–10. století. Na základě výsledků interdisciplinárního výzkumu (archeologie, archeobotaniky, archeozoologie, geoarcheologie, radiokarbového datování, izotopových analýz a antropologie) prezentují autoři archeologický model vztahů velkomoravských center s jejich hospodářským zázemím a diskutují základní parametry rurální ekonomiky a organizační a funkční principy Velké Moravy.

A part of the Great Moravian settlement and cemetery was excavated in 2010–2014 on the sand dune in the peripheral zone of the early medieval central agglomeration of Mikulčice-Valy. The presented publication provides the results of archaeological fieldwork at the Trapíkov site and an interpretation of the data, which expands the knowledge of the socio-economic relationships of the 9th–10th-century society. Based on the results of the interdisciplinary research (archaeology, archaeobotany, archaeozoology, geoarchaeology, radiocarbon dating, isotope analyses and anthropology), the authors present the archaeological model of the relationships between the Great Moravian centres and their economic hinterland and discuss the basic parameters of the rural economy along with the organisational and functional principles of Great Moravia.

Další dostupné publikace

SBM XII, Spisy ARÚB 58

Z. Klanica – B. Kavánová – P. Kouřil – Š. Ungerma: **Mikulčice – Die Nekropole an der dreischiffigen Basilika**. Brno: ARÚB 2019, 412 s., ISBN 978-80-7524-019-4; 650 Kč / 25 EUR

SBM XI, Spisy ARÚB 55

M. Látková: **The Archeobotany of Mikulčice. Food Supply to the Early Medieval Stronghold**. Brno: ARÚB 2017, 244 s., ISBN 978-80-7524-007-1; 500 Kč / 20 EUR

SBM X, Spisy ARÚB 42

J. Košta – J. Hošek: **Early Medieval Swords from Mikulčice**. Brno: ARÚB 2014, 334 s., ISBN 978-80-86023-58-8; 500 Kč / 20 EUR

SBM IX, Spisy ARÚB 40

L. Poláček – A. Bartošková – M. Mazuch – M. Hladík – M. Látková – M. Hajnalová: **Das Suburbium des Burgwalls von Mikulčice**. Brno: ARÚB 2019, 485 s., ISBN 978-80-86023-00-7; 500 Kč / 20 EUR

SBM VIII, Spisy ARÚB 27

P. Velemínský – L. Poláček (Hrsg.): **Studien zum Burgwall von Mikulčice VIII**. Brno: ARÚB 2008, 347 s., ISBN 978-80-86023-74-8; 500 Kč / 20 EUR

SBM VII, Spisy ARÚB 24

L. Poláček (Hrsg.): **Studien zum Burgwall von Mikulčice VII**. Brno: ARÚB 2005, 358 s., ISBN 80-86023-57-5; 368 Kč / 14 EUR

SBM VI, Spisy ARÚB 23

L. Poláček (Hrsg.): **Studien zum Burgwall von Mikulčice VI**. Brno: ARÚB 2005, 633 s., ISBN 80-86023-31-1; 420 Kč / 16 EUR

SBM V, Spisy ARÚB 21

L. Poláček (Hrsg.): **Studien zum Burgwall von Mikulčice V**. Brno: ARÚB 2003, 709 s., ISBN 80-86023-30-3; 420 Kč / 16 EUR

SBM III, Spisy ARÚB 11

L. Poláček (Hrsg.): **Studien zum Burgwall von Mikulčice III**. Brno: ARÚB 1998, 456 s., ISBN 80-86023-01-X; 158 Kč / 6 EUR

M. Mazuch – M. Hladík – L. Poláček

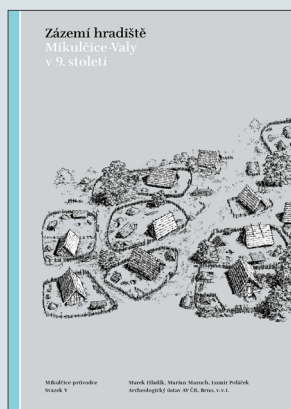
Zázemí hradiště Mikulčice-Valy v 9. století

Brno: ARÚB 2020, 110 s.

ISBN 978-80-7524-033-0

(Mikulčice-průvodce V)

150 Kč / 6 EUR

Pátý svazek z řady mikulčických průvodců přináší stručný přehled nejvýznamnějších archeologických lokalit 9. století v nejbližším okolí slovanského hradiště v Mikulčicích – předního mocenského centra Velké Moravy. Vedle shrnutí poznatků o nejlépe prozkoumaných velkomoravských sídlištích a pohřebištích popisují autoři vztahy mezi tehdejším centrem a jeho hospodářským zázemím, přičemž poukazují na velké množství témat dotýkajících se různých aspektů života dané společnosti. Nechybějí ani informace čerpající z moderních metod krajinné a prostorové archeologie, stejně jako přehled vývoje bádání v této oblasti.

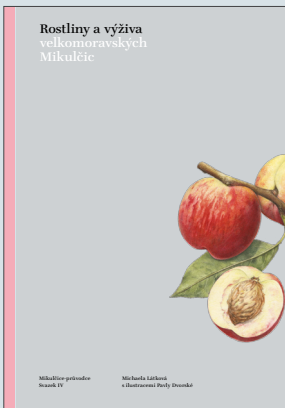
The fifth volume of the Mikulčice-Guide series provides a brief overview of the most important 9th-century archaeological sites in the immediate vicinity of the Slavic stronghold in Mikulčice – the leading power centre of Great Moravia. Besides summarising the best researched Great Moravian settlements and cemeteries, the authors explain the relationship between the power centre and its economic hinterland where they also address various topics of different aspects of the life of the society. A further part of the book includes information and results of the application of modern archaeological methods of landscape and spatial archaeology as well as an overview of the state of research in this area of study.

M. Látková

Rostliny a výživa velkomoravských Mikulčic

Brno: ARÚB 2019, 131 s.
ISBN 978-80-7524-022-4
(Mikulčice-průvodce IV)

200 Kč / 8 EUR

Čtvrtý svazek mikulčických průvodců předkládá nejnovější výsledky archeobotanického výzkumu hradiště Mikulčice-Valy v podobě atlasu druhů rostlin doložených na hradišti v období Velké Moravy. Pozornost je věnována jak tradičním kulturním plodinám zajišťujícím základní obživu, tak i luxusním druhům ovoce a zeleniny. Dále nechybí ani pojednání o zemědělských strategiích a charakteru hospodářství zkoumané lokality. Kniha zaujme mezioborovým propojením zájemce o archeologii i botaniku. Tento interdisciplinární přístup přispívá k lepšímu poznání mikulčického hradiště v kontextu okolního přírodního prostředí a jeho hospodářského potenciálu.

The fourth volume of the Mikulčice-Guide series provides the latest findings of the archaeobotanical research into the Mikulčice-Valy site in a form of the atlas of plant species documented at the Great Moravian stronghold. Attention is focused on traditional cultural crops providing the basic livelihood of the stronghold's inhabitants and on the luxurious varieties of fruits and vegetables. The book also includes a part about agricultural strategies and the nature of the economy of the site. With its interdisciplinary approach, the publication will attract those interested in both archaeology and botany. This approach also contributes to a better understanding of the Mikulčice-Valy stronghold in the context of the local environment and its economic potential.

L. Poláček

Hradiště Mikulčice-Valy a Velká Morava / The Mikulčice-Valy Stronghold and Great Moravia

Brno: ARÚB 2016, 2018, 151 s.

ISBN 978-80-7524-006-4, ISBN 978-80-7524-017-0

(Mikulčice-průvodce II, Mikulčice-průvodce III)

180; 250 Kč / 7; 10 EUR

Publikace je věnována evropsky proslulé archeologické lokalitě raného středověku, hradišti Valy u Mikulčic. Pro zájemce z řad široké veřejnosti nabízí obsahově i vizuálně atraktivního průvodce po hradišti, jeho terénním výzkumu i nálezovém fondu. Shrnuje výsledky šedesátiletého archeologického zkoumání tohoto významného centrálního místa a uvádí je do souvislosti s historickým bádáním o Velké Moravě. Z hlediska historického významu místa, stavu dochování a poznání archeologické lokality, ale i malebného krajinného prostředí je hradiště Mikulčice-Valy výjimečnou lokalitou jak v kontextu domácího, tak evropského archeologického kulturního dědictví.

The publication is devoted to the famous European early medieval archaeological site, the Mikulčice-Valy stronghold. This visually and content-wise attractive publication will guide readers from the general public through the stronghold, its excavations and finds. The book summarises the results of sixty years of archaeological research of this central site and links it with the historical research into Great Moravia. From the point of view of its historical importance, the state of preservation and the knowledge of this archaeological site as well as the scenic landscape, the Mikulčice-Valy stronghold represents a unique site in the context of national and European archaeological cultural heritage.

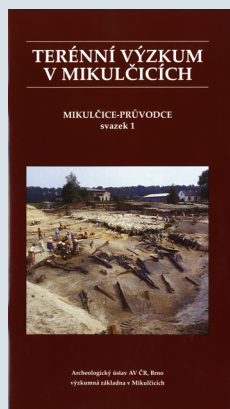
L. Poláček

Terénní výzkum v Mikulčicích / The archaeology of Mikulčice / Die Ausgrabungen in Mikulčice / Tereno proučvane v Mikulčice

Brno: ARÚB 2006, 2008, 44 s.

ISBN 80-86023-47-8, 978-80-86023-78-6, 978-80-86023-80-9, 978-80-86023-82-3
(Mikulčice-průvodce)

74; 80 Kč / 3 EUR

První svazek řady průvodců po výzkumu slovanského hradíště v Mikulčicích přináší přehled nejvýznamnějších objevů učiněných v době mezi zahájením výzkumu v roce 1954 a sezónou 2005.

V první části publikace jsou formou deseti zastavení na okružní trase hradíštěm představeny archeologické objekty, doplněné výběrem charakteristických nálezů. Druhá část publikace přibližuje hlavní skupiny archeologických památek v Mikulčicích, jako jsou doklady osídlení, fortifikace, kostely, pohřebiště apod. Závěr publikace je věnován souhrnu terénního výzkumu v Mikulčicích – jeho postupu, metodice a osobnostem. Vsunutá střední plnobarevná část průvodce představuje novější výzkumy (po roce 1999) v prostoru podhradí a nejbližšího zázemí centra na dnešní české i slovenské straně řeky Moravy.

The first volume of the guide series of the Slavic stronghold in Mikulčice provides an overview of the most important discoveries made during the excavation seasons between 1954 and 2005. In the first part of the publication, the archaeological structures and the selection of the characteristic finds are presented as ten stops around the stronghold. The second part of the book introduces the main archaeological monuments in Mikulčice – the settlements, fortifications, churches, cemeteries etc. The final section is devoted to the Mikulčice archaeological fieldwork – its process, methods and archaeologists. The full-colour part in the middle of the guide addresses recent excavations (after 1999) in the Mikulčice suburbium and the hinterland conducted on both the Czech and Slovak sides of the River Morava.

P. Kalábková – M. Hlava – D. Spáčil

Mohelnice. Příběh archeologického výzkumu

Brno, Olomouc: ARÚB, Univerzita Palackého v Olomouci, Vlastivědné muzeum v Olomouci
2025, 111 s.

ISBN 978-80-7524-098-9; ISBN 978-80-7524-099-6 (online ; pdf),

DOI 10.47382/arub2025-02

400 Kč / 16 EUR

Knihou prostřednictvím dobové obrazové dokumentace vypráví příběh výzkumu mohelnické šterkovny – prvního plošného archeologického výzkumu v Československu zaměřeného primárně na období prvních zemědělců. Právě zde archeologové poprvé objevili půdorysy dlouhých neolitických domů a prozkoumali staroneolitickou studnu. Výzkum vedl v 50. až 70. letech 20. století Rudolf Tichý z Archeologického ústavu ČSAV. V prvních letech se na výzkumu významnou měrou podíleli také amatérští archeologové napojení na městské muzeum v Mohelnici – Josef Horký a Vladimír Kapl. Původně záchranný archeologický výzkum postupně přerostl ve výzkum systematický, který trval celkem 13 sezón. Během nich archeologové prozkoumali téměř 4 ha a odkryli 337 objektů pocházejících z neolitu, eneolitu, doby bronzové, laténské i římské.

The book tells the story of the Mohelnice gravel pit research through period visual documentation – the first extensive archaeological research in Czechoslovakia, focused primarily on the period of the first farmers. It was here that archaeologists first discovered the floor plans of long Neolithic houses and explored an Early Neolithic well. The research was led in the 1950s to 1970s by Rudolf Tichý from the Institute of Archaeology of the Czechoslovak Academy of Sciences. In the early years, amateur archaeologists connected to the Mohelnice municipal museum – Josef Horký and Vladimír Kapl – also significantly participated in the research. Originally, rescue excavation gradually grew into systematic research lasting a total of thirteen field seasons. During this time, archaeologists explored almost four hectares and uncovered 337 features dating to the Neolithic, Eneolithic, Bronze Age, La Tène, and Roman periods.

P. Žákovský – P. Bárta – J. Hošek

Středověké meče v českých zemích. Meč jako technologický, kulturněhistorický a archeologický fenomén

Brno: ARÚB 2025, 131 s.; 2. vydání

ISBN 978-80-7524-093-4, ISBN 978-80-7524-094-1 (online ; pdf),

DOI 10.47382/arub2025-01

490 Kč / 19 EUR

Meče patří napříč celou svou historií k atraktivním historickým artefaktům dokumentujícím technologickou i uměleckou úroveň dané doby. Ačkoli jsou dějiny mečů velmi dlouhé, vrcholem meče jako zbraně i jako statusového symbolu je nepochybně středověk. Právě tehdy se meč stává symbolem konstituujícím se šlechty a počíná se zde i jeho vnímání jako ambivalentního předmětu – symbolem moci, cti, odvahy a práva, ale i násilí a války. Druhé vydání předkládané publikace představuje laické veřejnosti středověké meče v komplexní podobě jako objekty studia mnoha vědních disciplín od archeologie až po metalurgii a zasazuje získané poznatky do středoevropského kontextu. Ukazuje metody zkoumání mečů i naše současné znalosti o jejich výrobě, včetně technologických experimentů. Kniha v populární formě prezentuje výsledky dlouhodobého vědeckého výzkumu, který byl nedávno završen dvěma vědeckými monografiemi.

Throughout their entire history, swords have been among the professionally and layman-attractive historical artefacts documenting the technological and artistic level of the given period. Although the history of swords is very long, the peak of the sword as a weapon and as a status symbol is undoubtedly the Middle Ages. It was precisely then that the sword became a symbol of the constituting nobility and it is here that its perception as an ambivalent object starts. It is seen on the one hand a symbol of power, honour, courage, and law, but on the other hand also of violence and war. The second edition of this book presents medieval swords to the lay public in a comprehensive form as objects of study in many scientific disciplines, from archaeology to metallurgy, and places the acquired knowledge in the Central European context. It shows the methods of researching swords as well as our current knowledge of their manufacture, including technological experiments. The book presents the results of long-term scientific research in a popular form, which was recently crowned by two scientific monographs.

R. Procházka – K. Těsnohlídková – K. Slavíček – G. Scharrer-Liška – E. Nová – Martin Košťál – D. Všianský

From clay to kiln. Medieval pottery production in the Bohemian-Moravian Highlands, Eastern Moravia and Lower Austria

Brno: ARÚB 2025, 439 s.

ISBN 978-80-7524-108-5; ISBN 978-80-7524-109-2 (online ; pdf)

DOI 10.47382/arub2025-07

(Spisy Archeologického ústavu AV ČR Brno 87)

950 Kč / 37 EUR

Publikace poskytuje komplexní pohled na technologii výroby vrcholně středověké keramiky ve střední Evropě (1250–1400) na základě multidisciplinární analýzy vsádek z archeologicky zkoumaných hrnčířských pecí z Českomoravské vrchoviny, východní Moravy a Dolního Rakouska doplněný o výsledky 12 sezón experimentální archeologie zahrnující všechny fáze výrobního řetězce. Analýzy keramických hmot potvrzují jejich převážně místní původ a zároveň odhalují preferenci specifických materiálových vlastností. V rámci formování byly identifikovány a ověřeny čtyři přechodné fáze zapojení rotační kinetické energie při výrobě keramiky z válků. Poznatky získané experimentálními výpaly pomohly rekonstruovat způsoby využití zkoumaných pecí i výrobu keramiky odpovídající středověkému zboží. Kniha přináší nové poznatky o topografii dílen v různém sídelním prostředí a o sociálním postavení hrnčířů v evropském kontextu.

The publication offers a comprehensive insight into the technology of high medieval pottery production in Central Europe (1250–1400), based on a multidisciplinary analysis of kiln loads from archaeologically investigated pottery kilns in the Bohemian-Moravian Highlands, eastern Moravia, and Lower Austria, complemented by the results of 12 seasons of experimental archaeology covering all stages of the production chain. Analyses of ceramic fabrics confirm their predominantly local origin while also revealing a preference for specific material properties. Within the forming process, four transitional phases in the involvement of rotational kinetic energy during coil-based vessel production were identified and experimentally verified. The results of experimental firings helped reconstruct both the operational use of the studied kilns and the production of ceramics corresponding to medieval wares. The book provides new insights into the topography of workshops in different settlement environments and into the social status of potters within the broader European context.

S. Stuchlík

Bronze age inhumation vessel burials in Moravia and their Central European context

Brno: ARÚB 2025, 147 s.

ISBN 978-80-7524-106-1; ISBN 978-80-7524-107-8 (online ; pdf)

DOI 10.47382/arub2025-06

(Spisy Archeologického ústavu AV ČR Brno 86)

600 Kč / 23 EUR

Dětské kostrové pohřby v nádobách představují na Moravě v době bronzové vzácnou, avšak významnou formu pohřebního ritu. Jejich původ lze hledat v egejské či maloasijské oblasti, odkud se tento zvyk šířil přes Balkán a Karpatskou kotlinu do střední Evropy. Na Moravě se objevuje především ve starší době bronzové, ojediněle přetrvává i ve střední a mladší fázi tohoto období. Publikace přináší podrobné vyhodnocení moravských nálezů a jejich srovnání s analogiemi ve střední Evropě i v předpokládaných oblastech původu. Součástí práce je úplný katalog moravských pohřbů v nádobách s kresebnou a fotografickou dokumentací, přehled středoevropských nálezů a jejich mapové zpracování. Archeologickou analýzu doplňuje pět stručných antropologických posudků.

Child inhumation burials in vessels represent a rare yet significant funerary practice in the Bronze Age in Moravia. Their origins may be traced to the Aegean or Anatolian regions, from which this custom spread via the Balkans and the Carpathian Basin into Central Europe. In Moravia, it occurs primarily in the Early Bronze Age and only sporadically persists into its middle and late phases. The publication offers a detailed evaluation of the Moravian finds and compares them with parallels from across Central Europe and from the presumed areas of origin. The volume includes a comprehensive catalogue of Moravian vessel burials with drawn and photographic documentation, as well as an overview of Central European finds and their cartographic distribution. Five concise anthropological reports supplement the archaeological analysis.

Š. Krupičková – R. Procházka – Š. Ungerma et al.

Early medieval elite culture in supra-regional perspective. Society, centres, artefacts

Brno: ARÚB 2025, 298 s.

ISBN 978-80-7524-104-7; ISBN 978-80-7524-105-4 (online ; pdf)

DOI 10.47382/arub2025-05

(Spisy Archeologického ústavu AV ČR Brno 85)

750 Kč / 29 EUR

Kolektivní monografie zkoumá kulturu raně středověkých elit ve střední Evropě v nadregionální perspektivě. Na základě archeologických, historických i přírodovědných pramenů sleduje utváření mocenských struktur, podobu center a materiální projevy elitního prostředí v 8.–11. století. Kniha je členěna do tří tematických oddílů. Část Society se věnuje sociálním a ekonomickým aspektům, mimo jiné otázkám produkce železa a postavení vládců v širším karolinském kontextu. Oddíl Centres analyzuje vybraná mocenská centra a jejich zázemí ve střední Evropě, včetně problematiky církevního vlivu na podobu elitní kultury a publikace dílčích antropologických a paleoekologických dat. Část Artefacts představuje reprezentativní soubory elitní hmotné kultury a jejich kulturně-historickou interpretaci. Svazek nabízí komparativní pohled na společnost, centra a artefakty raného středověku v širších evropských souvislostech.

This collective monograph explores the culture of early medieval elites in Central Europe from a supra-regional perspective. Drawing on archaeological, historical and scientific evidence, it examines the formation of power structures, the character of centres, and the material expressions of elite environments between the eighth and eleventh centuries. The volume is organised into three thematic sections. Society addresses social and economic issues, including iron production and the status of rulers within the wider Carolingian context. Centres analyses selected power centres and their hinterlands in Central Europe, considering questions of ecclesiastical influence on the elite culture and publication of partial anthropological and environmental data. Artefacts presents representative assemblages of elite material culture and offers their cultural-historical interpretation. The volume provides a comparative perspective on early medieval society, centres and artefacts within broader European contexts.

P. Kouřil et al.

Na periferii světa Vikingů a Varjagů

Brno: ARÚB 2025, 171 s.

ISBN 978-80-7524-102-3; ISBN 978-80-7524-103-0 (online ; pdf)

DOI 10.47382/arub2025-04

(Spisy Archeologického ústavu AV ČR Brno 84)

600 Kč / 23 EUR

Publikace přináší nové poznatky o podílu cizích raně středověkých elit na formování mocenských struktur ve Slezsku a na Moravě v 10. a 11. století. Na základě archeologických i historických pramenů dokládá přítomnost specifické, relativně homogenní vojensko-kupecké skupiny mužů s úzkými vazbami na severní a východní Evropu. Jádrem této pospolitosti tvořili jedinci ze skandinávského kulturního okruhu – Vikingové a Varjagové –, kteří zde, zejména v počátečních fázích svého působení, pravděpodobně vystupovali ve službách velkopolských elit. Součástí svazku je rovněž studie věnovaná možnému angažmá Skandinávců v Čechách a také příspěvky zahraničních badatelů z oblastí, kde je jejich přítomnost jednoznačně doložena. Kniha zahrnuje i historický pohled na danou problematiku v česko-moravském kontextu, vycházející z dochovaných písemných pramenů.

The publication offers new insights into the role of foreign early medieval elites in shaping power structures in Silesia and Moravia during the tenth and eleventh centuries. Drawing on archaeological and historical sources, it demonstrates the presence of a distinct, relatively homogeneous military-mercantile group of men with close connections to northern and eastern Europe. The core of this community consisted of individuals from the Scandinavian cultural sphere – Vikings and Varangians – who, particularly in the initial phases of their activity, are likely to have operated in the service of the Greater Polish elites. The volume also includes a study on the possible involvement of Scandinavians in Bohemia, along with contributions from foreign scholars from regions where their presence has been unequivocally attested. The book further provides a historical perspective on the issue within the Czech-Moravian context, based on the surviving written sources.

R. Antal

Mezinárodní obchod s archeologickými nálezy optikou veřejného práva

Brno: ARÚB 2025, 127 s.

ISBN 978-80-7524-100-9; ISBN 978-80-7524-101-6 (online ; pdf)

DOI 10.47382/arub2025-03

(Spisy Archeologického ústavu AV ČR Brno 83)

400 Kč / 16 EUR

Publikace se věnuje problematice nelegálního obchodu s archeologickými nálezy v evropském mezinárodním kontextu z pohledu veřejného práva. Téma, dosud v českém prostředí blíže nezpracované, uvádí autor přehledem fází nelegálního obchodu, jeho příčin a historického vývoje. Následně se zaměřuje na klíčové veřejnoprávní aspekty, které tuto oblast ovlivňují – zejména na vymezení chráněných statků, veřejnoprávní omezení vlastnického práva, regulaci nabytí archeologických nálezů, včetně aktivit amatérské veřejnosti, a pravidla jejich exportu a importu. Analýza vychází především z právní úpravy v České republice a na Slovensku, kterou autor doplňuje o srovnávací příklady z dalších evropských zemí, např. z Řecka, Spojeného království, Nizozemska, Německa, Slovinska a Estonska. Závěrečná část publikace shrnuje získané poznatky do návrhů de lege ferenda, jež směřují k posílení ochrany archeologického dědictví nejen v českém, ale i širším mezinárodním rámci.

The publication addresses the issue of the illicit trade in archaeological finds within an international European context from a public law perspective. A topic that has so far received limited attention in the Czech scholarly environment is introduced through an overview of the stages of illicit trade, its underlying causes and its historical development. The author then focuses on the key public-law aspects shaping this field, in particular the definition of protected cultural property, public-law restrictions on property rights, the regulation of the acquisition of archaeological finds – including the activities of amateur collaborators – and the rules governing their export and import. The analysis is based primarily on the legal frameworks of the Czech Republic and Slovakia, complemented by comparative examples from other European countries, including Greece, the United Kingdom, the Netherlands, Germany, Slovenia, and Estonia. The final part of the publication synthesises the findings in a set of de lege ferenda proposals aimed at strengthening the protection of archaeological heritage not only in the Czech Republic but also within the broader international context.

M. Vlach

Germanic communities of the 'Marcomannic' settlement zone: structure and dynamics

Brno: ARÚB 2024, 221 s.

ISBN 978-80-7524-091-0, ISBN 978-80-7524-092-7 (online ; pdf),

DOI 10.47382/arub2024-05

(Spisy Archeologického ústavu AV ČR Brno 82)

650 Kč / 25 EUR

Germánská společnost v době římské představuje dlouhodobý předmět archeologického poznání. Předkládaná publikace se v rámci tzv. „markomanské“ sídelní zóny (Morava, Dolní Rakousko a slovenské Záhorie) zaměřuje na inovativní heuristiku archeologických dat a zohledňuje různé kvantitativní a kvalitativní aspekty. Cílem studia je především skrze klíčové oblasti minulých lidských aktivit (sídlíště a pohřebiště), specifické kontexty a jednotlivé artefakty rekonstruovat různé vývojové trajektorie germánských populací zkoumaného regionu. Kniha představuje sérii výstupů na základě analýz robustních archeologických dat, včetně rekonstrukce demografických podmínek v regionu a sociálně antropologické reflexe. Poskytuje tak novou perspektivu na společenské struktury germánských komunit „markomanské“ sídelní zóny a jejich interakce.

Germanic society during the Roman period has long been a subject of archaeological research. The presented publication focuses on an innovative heuristic approach to archaeological data within the so-called 'Marcomannic' settlement zone (Moravia, Lower Austria, and the Slovakian Záhorie region) while taking into account various quantitative and qualitative aspects. Through the key areas of past human activities (settlements and burial grounds), specific contexts, and individual artefacts, the aim is to reconstruct different developmental trajectories of the Germanic populations in the studied region. The book presents a series of results based on analyses of robust archaeological data, including the reconstruction of demographic conditions in the region and reflections on social anthropology. Therefore, it offers a new perspective on the social structures of the Germanic communities within the 'Marcomannic' settlement zone and their interactions.

E. Droberjar

Třebusice. Ein Brandgräberfeld aus der römischen Kaiserzeit in Mittelböhmen. Teil II. Analysen und Interpretationen

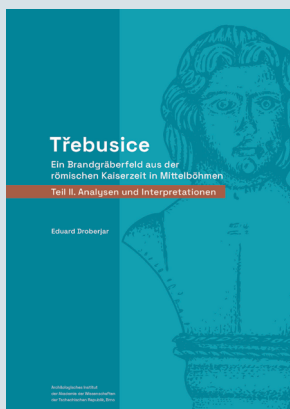
Brno: ARÚB 2024, 361 s.

ISBN 978-80-7524-089-7 (print), ISBN 978-80-7524-090-3 (online ; pdf),

DOI 10.47382/arub2024-04

(Spisy Archeologického ústavu AV ČR Brno 81)

900 Kč / 35 EUR

Monografie je komplexní analýzou a zároveň pokusem o interpretaci největšího pohřebiště polabských Germánů (Svébů) v Evropě. Navazuje na první díl, v němž byly prezentovány archeologické prameny. Unikátní soubor dat umožnil poprvé ve výzkumu doby římské vytvořit detailní prostor pro podrobné typologicko-chronologické koncepce, v nichž bylo často nutné vypracovat nová typologická schémata některých artefaktů. Kniha představuje významný posun v procesu zkoumání sociální struktury Germánů z hlediska výbavy hrobových celků a prostorových vztahů. Nové poznatky byly učiněny také k problematice pohřebního ritu a zejména k významu kultovních objektů na nekropoli. Bádání významně obohatily rovněž tři speciální příspěvky – o antropologii (J. Chochol), antickém skle (H. Sedláčková a D. Rohanová) a prvkovém složení germánských a římských kovových artefaktů (J. Frána a M. Fikrle).

The monograph is a comprehensive analysis and at the same time an attempt to interpret the largest burial site of the Elbe Germanic peoples (Suebi) in Europe. It is a continuation of the first volume, in which archaeological sources were presented. The unique data set allowed for the very first time in the research on the Roman Period to create space for a detailed typological-chronological conception, which often required the development of some new typologies of artefacts. The book is a major advance in the process of examining the social structure of the Germanic people in terms of the grave goods in the grave units and the spatial relationships. New insights have also been made on the issue of the burial ritual, and especially on the significance of cult objects in the necropolis. Three special contributions – on anthropology (J. Chochol), on ancient glass (H. Sedláčková and D. Rohanová) and on the elemental composition of Germanic and Roman metal artefacts (J. Frána and M. Fikrle) – have provided very important insights.

P. Žákovský et al.

Hrad Hluboký na Olomoucku. Proměny panského sídla od biskupské rezidence po opěrný bod husitů

Brno: ARÚB 2023, 348 s.

ISBN 978-80-7524-076-7, ISBN 978-80-7524-077-4 (online ; pdf),

DOI 10.47382/arub2023-07

(Spisy Archeologického ústavu AV ČR Brno 79)

550 Kč / 21 EUR

Hrad Hluboký u Hrubé Vody na Olomoucku, založený před polovinou 14. století biskupem Janem Volkem, nemanželským synem Václava II., se brzy stal zeměpanským majetkem. Na počátku 15. století jej ovládli husitští hejtmani Petr Holý a Dobeslav Puchala, kteří jej přeměnili v oporu husitské strany na Moravě. Posádka hradu se roku 1425–1426 podílela na blokadě Olomouce, což vedlo v roce 1426 k jeho obležení a dobytí zemskou hotovostí. Hrad již nebyl obnoven a existoval tedy pouze asi 80 let. Díky své krátké historii představuje ideální lokalitu pro studium hmotné kultury středověké Moravy i širšího středoevropského prostoru. Archeologické nálezy pomáhají zpřesnit chronologii středověké keramiky a kovové artefakty podávají cenné informace o závěrečné etapě života hradu. Zejména kolekce militarií, odpovídající dramatickým okolnostem zániku hradu, přináší významné údaje o výzbroji a výstroji bojovníků v období husitského revoluce.

Hluboký Castle near Hrubá Voda in the Olomouc region, founded before the middle of the 14th century by Bishop Jan Volek, the illegitimate son of Václav II, soon became feudal property. It was held at the beginning of the 15th century by the Hussite governors Petr Holý and Dobeslav Puchala, who transformed the castle into a Hussite stronghold in Moravia. The castle garrison participated in the blockade of Olomouc in 1425–1426, leading to the siege and conquest of the castle in 1426 by the estate army. The castle was never rebuilt and, hence, existed for roughly only 80 years. Thanks to its short history, the castle is an ideal site for the study of the medieval material culture of Moravia and the broader Central European territory. Archaeological finds made thus far help clarify the chronology of medieval ceramics, while metal artefacts provide valuable insight into the final phase of the castle's life. The assemblage of militaria, testifying to the dramatic circumstances surrounding the demise of the castle, brings important information on the weapons and gear of warriors at the time of the Hussite Revolution.

L. Šebela – A. Přichystal

Silicite daggers in the territory of the Czech and Slovak Republics

Brno: ARÚB 2024, 198 s.

ISBN 978-80-7524-083-5, ISBN 978-80-7524-084-2 (online ; pdf),

DOI 10.47382/arub2024-01

(Spisy Archeologického ústavu AV ČR Brno 78)

650 Kč / 35 EUR

Práce zahrnuje dostupné nálezy silicitových dýk objevených na území České a Slovenské republiky do roku 2023. Na zmíněném území jsou známy už v průběhu pozdní doby kamenné (eneolitu), jejich výskyt vrcholí na sklonku eneolitu a ve starší době bronzové. Hlavní výrobní centra těchto dýk se nacházejí v severní Evropě, ve Skandinávii. Do střední Evropy se dostaly převážně obchodem. S ohledem na stávající fond bylo vytvořeno pro území České republiky jejich nové typologické členění (typ I až XIII), které využívá i výsledků determinace použité suroviny, což umožňuje konkretizovat jejich vazby jak k sousedním oblastem, tak i ke kulturám domácího eneolitu.

The work includes the available finds of silicite daggers discovered in the territory of the Czech and Slovak Republics until 2023. They have been known in the mentioned territory since the Late Stone Age (Eneolithic), their occurrence peaks at the end of the Eneolithic and in the older Bronze Age. However, the main production centres for these daggers are in northern Europe, in Scandinavia. They came to Central Europe mainly through trade. With regard to the existing collection, a new typological classification (types I to XIII) has been created for the territory of the Czech Republic, which also uses the results of the determination of the raw material used, which makes it possible to concretise their links to neighbouring areas as well as to the cultures of the domestic Eneolithic.

J. Bartík

Prehistoric exploitation and workshop area at Brno – Stránská skála

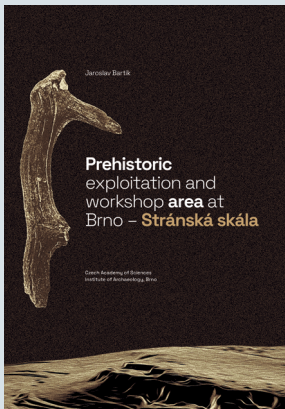
Brno: ARÚB 2023, 348 s.

ISBN 978-80-7524-076-7, ISBN 978-80-7524-077-4 (online ; pdf),

DOI 10.47382/arub2023-07

(Spisy Archeologického ústavu AV ČR Brno 77)

850 Kč / 23 EUR

Stránská skála je celosvětově významnou geologickou a archeologickou lokalitou známou i jako bohatý zdroj juraských rohovců, využívaných po velkou část moravského pravěku. V uplynulé dekádě byl obnoven výzkum těžebního a sídelně-dílenského areálu, zaměřený především na poznání lidských aktivit, probíhajících zde od mladého neolitu do počátku doby bronzové. Publikace prezentuje širokou škálu archeologických nálezů a zaměřuje se především na vývoj štípaných industrií z dílenského areálu, a to jak z pohledu surovinové variability místních rohovců, tak z hlediska technologicko-typologických, chronologických a socio-ekonomických i genderových aspektů. Věnuje se také rekonstrukci distribučních sítí rohovce typu Stránská skála v jednotlivých obdobích pravěku a prvním indiciím týkajícím se lokalizace a charakteru post-paleolitické těžby rohovců na Stránské skále, zasazeným do kontextu obdobně datovaných areálů ve střední Evropě.

Stránská skála represents a globally important geological and archaeological site known also as a rich source of Jurassic cherts, which were exploited throughout much of Moravian prehistory. Over the last decade, research into the exploitation and workshop area has been resumed, especially with a focus on understanding these activities from the Late Neolithic to the beginning of the Bronze Age. This book presents a wide range of archaeological findings to date. It outlines the development of the chipped industry from the workshop area, both in terms of the variability of the local chert as a raw material and in terms of technological, typological, chronological, socio-economic and gender aspects. It is also aimed to the reconstruction of distribution networks of Stránská skála-type chert in individual periods of prehistory and the first indications concerning the localisation and nature of post-Paleolithic chert exploitation at Stránská skála are also presented, which are set in the context of similarly dated complexes in Central Europe.

E. Droberjar – K. Motyková

Třebusice. Žárové pohřebiště z doby římské ve středních Čechách. Díl I. Archeologické prameny

Brno, Nitra: ARÚB, Archeologický ústav SAV 2023, 639 s.

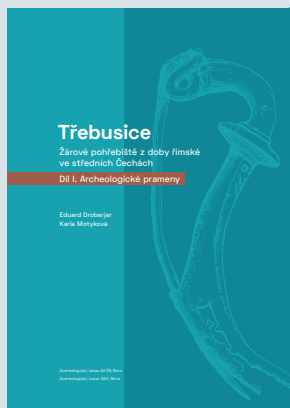
ISBN 978-80-7524-074-3 (ARÚB), ISBN 978-80-7524-075-0 (ARÚB) (online ; pdf),

ISBN 978-80-8196-068-0 (Archeologický ústav SAV), ISBN 978-80-8196-069-7

(Archeologický ústav SAV) (online ; pdf), DOI 10.47382/arub2023-06

(Spisy Archeologického ústavu AV ČR Brno 76)

990 Kč / 39 EUR

Žárové pohřebiště doby římské v Třebusicích je největší nekropolí polabských Germánů (Svébů) odkrytou na našem území. Výzkumy prováděné v letech 1921 až 1963 vynesly na světlo 960 hrobů, často s mimořádně reprezentativní výbavou, představující unikátní, chronologicky strukturovaný průřez materiální kulturou germánského obyvatelstva Čech od počáteční fáze osídlení v 2. polovině 1. století př. n. l. do 1. poloviny 3. století. Tento soubor dat zůstával dlouho nepublikován, teprve předkládaná monografie věnovaná komplexnímu zveřejnění všech hrobů, včetně detailního katalogu jejich výbavy, splácí tento dluh archeologické vědě a poskytuje badatelské obci nepostradatelné informace o sociální diferenciaci, jejích proměnách a vývoji materiální kultury doby římské.

The cremation burial ground of the Roman Period in Třebusice is the largest necropolis of Polabian Germans (the Suevi) discovered on our territory. Research was carried out here between 1921 and 1963 and brought to light 960 graves, often with exceptionally impressive goods, representing a unique, chronologically structured cross-section of the material culture of the Germanic population of Bohemia from the initial phase of settlement in the 2nd half of the 1st century BC until the 1st half of the 3rd century AD. This set of data remained unpublished for a long time, but the present monograph dedicated to the comprehensive publication of all graves, including a detailed catalogue of their grave goods, repays this debt to archaeological science and provides the research community with indispensable information about social differentiation, its transformations, and the development of material culture of the Roman Period.

M. Hlavica

Fragmenty Velké Moravy. Hrnčířské značky jako nástroj výzkumu společenské a politické komplexity Moravy 9. století

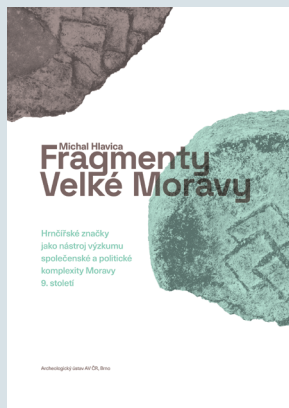
Brno: ARÚB 2023, 179 s.

ISBN 978-80-7524-072-9, ISBN 978-80-7524-073-6 (online ; pdf),

DOI 10.47382/arub2023-05

(Spisy Archeologického ústavu AV ČR Brno 75)

500 Kč / 20 EUR

Kniha vycházející z dizertační práce autora využívá specifický archeologický pramen v podobě tzv. hrnčířských značek pro lepší pochopení společenské a politické organizace raně středověké, zejména velkomoravské, společnosti. Pro plné využití potenciálu pramene autor buduje model ekonomické a společenské komplexity Moravy 9. století. Tento model soustředěný na předpokládané jádro Velké Moravy je následně prověřen dosud největším zpracovaným souborem keramických fragmentů s hrnčířskými značkami z mocenských a ekonomických center v Mikulčicích, Pohansku u Břeclavi, ze Starých zámků v Brně-Líšni, Starého Města u Uherského Hradiště a z pohřebišť v Prušánkách a Nechvalíně. Výsledky vzájemného porovnání jednotlivých otisků značek a analýzy jejich prostorové distribuce prezentují potenciál dalšího studia tohoto pramene a zároveň dávají neortodoxnímu modelu Velké Moravy základní kredibilitu.

The book, based on the author's dissertation, uses a specific archaeological assemblage of pottery marks in an attempt to better understand the level of social and political complexity of early medieval, and especially Great Moravian, society. The author created a model of the economic and social complexity of 9th-century Moravia to fully exploit the potential of this assemblage. This model, which primarily focuses on the presumed core of Great Moravia, is subsequently tested by the assemblage of ceramic fragments with pottery marks from the power and economic centres in Mikulčice, Břeclav–Pohansko, Staré Zámky in Brno-Líšeň, Staré Město near Uherské Hradiště and the burial sites in Prušánky and Nechvalín. The results of the mutual comparison of individual imprints of pottery marks and the analysis of their spatial distribution both present the potential for further study of this archaeological source and provide the unorthodox model of Great Moravia its basic credibility.

Š. Ungerma

Raně středověké pohřebiště v Dolních Věstonicích – Na pískách. Díl I – Analýza. Díl II – Katalog

Brno: ARÚB, Masarykova univerzita 2023; 443 s., 511 s.

ISBN 978-80-7524-068-2 (ARÚB), ISBN 978-80-7524-069-9 (online ; pdf) (ARÚB),

ISBN 978-80-280-0410-1 (MU), ISBN 978-80-280-0411-8 (online ; pdf) (MU);

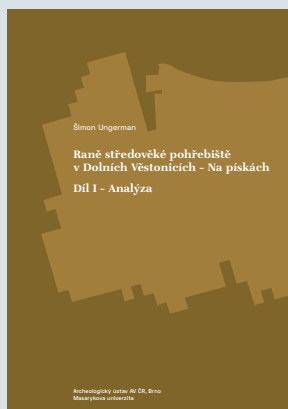
ISBN 978-80-7524-070-5 (ARÚB), ISBN 978-80-7524-071-2 (online ; pdf) (ARÚB),

ISBN 978-80-280-0412-5 (MU), ISBN 978-80-280-0413-2 (online ; pdf) (MU);

DOI 10.47382/arub2023-04-1, DOI 10.47382/arub2023-04-2

(Spisy Archeologického ústavu AV ČR Brno 74)

950 Kč / 37 EUR

Slovanské pohřebiště v Dolních Věstonicích – Na pískách sloužilo k pohřbívání přibližně od přelomu 8. a 9. století do poloviny 11. století. Archeologický výzkum v letech 1946–1959 odkryl takřka 1 300 kostrových hrobů, čímž lokalita patří k největším raně středověkým pohřebištím na Moravě. Publikace hodnotí dosavadní stav bádání o raně středověké chronologii na Moravě a rozbor metod, používaných k vytváření chronologie na základě hrobových nálezů. Jádrem práce je podrobná analýza pohřebního ritu a hmotné kultury dolnověstonického pohřebiště v kontextu středoevropského bádání. V závěru je představen vývoj pohřbívání na lokalitě a chronologie její hmotné kultury, vypracovaná mj. metodou horizontální stratigrafie. Katalog obsahuje podrobné popisy hrobů a předmětů hrobové výbavy a rozsáhlý obrazový materiál – fotografie vybraných hrobů a kresby dnes existujících předmětů.

The Slavic burial ground in Dolní Věstonice – Na pískách was used for burials from approximately the turn of the 9th century until the middle of the 11th century. Archaeological research in 1946–1959 uncovered almost 1,300 skeletal graves, making the site one of the largest early medieval burial grounds in Moravia. The publication contains an evaluation of the current state of research on early medieval chronology in Moravia and an analysis of the methods used to create a chronology based on grave finds. The heart of the work is a detailed analysis of the burial rite and material culture of the burial ground in Dolní Věstonice, set in the context of Central European research. In the conclusion, the development of burials at the site and the chronology of its material culture are presented, developed using, among other things, the method of horizontal stratigraphy. The Catalogue contains detailed descriptions of the graves and the items of grave goods and extensive pictorial material – photos of selected graves and drawings of the objects existing today.

B. Komoróczy – M. Vlach

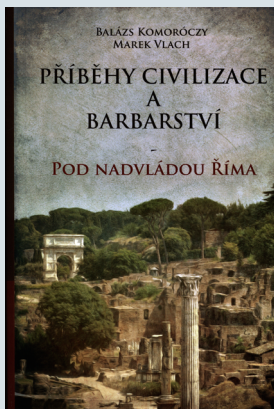
Příběhy civilizace a barbarství

Brno: ARÚB 2023, 307 s.; 3. upravené vydání

ISBN 978-80-7524-062-0, 978-80-7524-038-5 (online ; pdf)

DOI 10.47382/arub2023-01

490 Kč / 19 EUR

Třetí, rozšířené vydání publikace určené odborné i širší veřejnosti je věnována římskému impériu, po dlouhá staletí hegemonovi starověkého světa. Snahou autorů bylo syntetizující formou načrtnout hlavní rysy Římské říše, aniž by rezignovali na faktografické shrnutí a na představení základní terminologie. Pojednávané okruhy byly vybírány subjektivně, se záměrem poskytnout čtenářům orientační přehled o tématech, která se objevují i v současné diskusi o roli a podobě státu (např. systém vlády a státní správy, obrana a vojenství, společenské integrace a polarizace). Závěrečná kapitola, v níž je představen dílčí úsek římských dějin, v němž se pod nadvládou Říma krátkodobě ocitla i část dnešní České republiky, je v novém vydání rozšířena o textovou a obrazovou ilustraci poměrů místní markomanské populace a o přehled veřejnosti dostupných prezentací římských památek na našem území.

The third, expanded edition of this publication, intended for both the professional and the general public, is dedicated to the Roman Empire, the hegemon of the ancient world for many centuries. The authors have attempted to outline the main features of the Roman Empire in a synthesizing manner without resigning themselves to a factual summary and an introduction to basic terminology. The topics covered were chosen subjectively to provide readers with an indicative overview of themes that continue to appear in contemporary debates on the role and form of the state (e.g., the system of government and administration, defence and the military, social integration, and polarization). The final chapter, which introduces a sub-period of Roman history in which part of the present-day Czech Republic was briefly under Roman rule, has been expanded in the new edition to include textual and pictorial illustrations of the conditions of the local Marcomannic population and an overview of publicly available presentations of Roman monuments in our territory.

B. Komoróczy – P. Růžičková – M. Vlach

Brána do Římské říše. Vstupte! / Gateway to the Roman Empire. Enter!

Brno: ARÚB 2022, 2023; 131, 127 s.

ISBN 978-80-7524-046-0, ISBN 978-80-7524-060-6 (online ; pdf);

ISBN 978-80-7524-064-4, ISBN 978-80-7524-063-7 (online ; pdf);

DOI 10.47382/arub2022-04, DOI 10.47382/arub2023-02

490 Kč / 19 EUR

Populárně-naučná, bohatě ilustrovaná kniha zve čtenáře a čtenářky k pomyslnému vstupu do světa starověké Římské říše. Na počátku této imaginární výpravy stojí archeologické stopy působení římských legií na našem území a výsledky jejich výzkumů prováděných generacemi badatelů z brněnského Archeologického ústavu. V centru zájmu stojí především lokalita Hradisko u Mušova, nejautentičtější římské naleziště na našem území, a její unikátně reprezentativní soubor archeologických nálezů. Fotografie a doprovodné texty čtenáře obeznámí s dobou působení římských legií na jihu Moravy, představí jejich výstroj, vyzbroj i předměty každodenní potřeby. Publikace plasticky vykresluje jeden trváním krátký, ale historickým významem mimořádný úsek minulosti našeho území. Kniha doplňuje a rozvíjí již existující popularizační platformy Akademie věd, zejména Návštěvnické centrum Mušov – Brána do Římské říše, a je vhodným průvodcem tamní expozicí.

This popular scientific, richly illustrated book invites readers to take an imaginary journey into the world of the ancient Roman Empire. At the beginning of this journey there are the archaeological traces of the Roman legions in our territory and the research results by generations of researchers from the Brno Archaeological Institute. The centre of interest is the extraordinary location of Hradisko near Mušov, the most authentic Roman site in our territory, and its uniquely representative set of archaeological findings. Photographs and accompanying texts familiarise the reader with the activity of the Roman legions in the south of Moravia, presenting their equipment, weapons and everyday items. The publication vividly depicts an era from our territory that although short was extraordinarily historically significant. The book complements and develops the existing relevant popularisation platforms of the Academy of Sciences, especially the Visitor Centre – Gateway to the Roman Empire, and can be considered a practical guide to the exhibition there.

M. Hladík – K. Hladíková – T. Červík

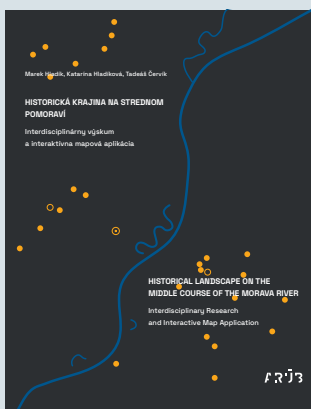
Historická krajina na střednom Pomoraví /Historical Landscape on the Middle Course of the Morava River

Brno: ARÚB 2023, 86 s.

ISBN 978-80-7524-065-1, ISBN 978-80-7524-066-8 (online ; pdf),

DOI 10.47382/arub2023-03

250 Kč / 10 EUR

Kniha doplňuje webovou mapovou aplikaci „Historická krajina na střednom Pomoraví“. Informace z interaktivní mapy jsou v předkládané publikaci rozšířeny o komplexnější pohled na mezioborový výzkum historické krajiny na středním a dolním toku řeky Moravy. Zatímco interaktivní mapa integruje řadu grafických materiálů a zdrojů a nabízí přístup k dalším internetovým zdrojům informací, tato kniha představuje podrobné principy, metodiku a provedené kroky, stejně jako základní výzkumné hypotézy a otázky výzkumu historické krajiny na středním a dolním toku řeky Moravy.

The book complements the web-map application 'Historical Landscape on the Middle Course of the Morava River'. The book contains information from the interactive map and is expanded by a more comprehensive view of the interdisciplinary research of the historical landscape on the middle and lower course of the Morava River. While the interactive map integrates many graphic materials and resources and offers access to other online sources of information, this book presents detailed principles, methodology and actions taken, as well as basic research hypotheses and questions the research into the historical landscape on the middle and lower course of the Morava River.

M. Hlava – P. Kalábková – J. Novák – L. Hlubek

Archeologická krajina Uničovska v obrazech

Brno: ARÚB 2022, 263 s.

ISBN 978-80-7524-054-5, ISBN 978-80-7524-056-9 (online ; pdf)

DOI 10.47382/arub2022-01

450 Kč / 18 EUR

Uničov se svým okolím byl až do let 1945–1946 regionem s výraznou převahou národnostně německého obyvatelstva. Tamější archeologie, která se zrodila v roce 1928 pod záštitou místního Městského muzea, byla právě proto takřka výhradně německá. Šťastnou shodou okolností se do dnešních dnů dochoval kompletní archiv s dokumentací ke všem terénním výzkumům z éry jejího pomyslného zlatého věku, který byl v uplynulých letech digitalizován. Za pomoci dobových fotografií a archiválií z tohoto unikátního archivu kniha vypráví příběh o dějinách uničovské archeologie, který je neodmyslitelně spojen s Mizzi Manethovou, jednou z prvních žen v moravské archeologii. Doplnjuje jej ucelený přehled nalezišť z jednotlivých katastrů bývalého soudního okresu Uničov. Některá z nich jsou představena pomocí samostatných příběhů o jejich objevení.

Until the years 1945–1946, Uničov and its surrounding area were a region with a predominately ethnic German population, which was why the local archaeology, born in 1928 under the auspices of the local Town Museum, was almost exclusively German. Fortunately, the complete archive with documentation of all excavations from the era of its 'golden age' has survived to this day and has been digitised in recent years. With the help of period photographs and materials from this unique archive, the book narrates the history of Uničov archaeology, which is closely linked to Mizzi Manethová, one of the 'first ladies' of Moravian archaeology. The story is enhanced by a comprehensive overview of sites from individual cadastres in the former judicial district of Uničov, some of which are introduced through their own tales of discovery.

L. Lisá – M. Peška et al.

The transformation of burgher houses in medieval Moravia with respect to Bohemia and Silesia

Brno: ARÚB, Archaia Brno 2022, 311 s.

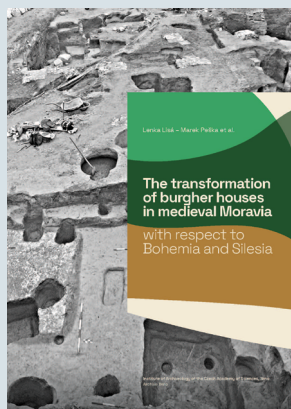
ISBN 978-80-7524-053-8 (ARÚB), ISBN 978-80-7524-059-0 (ARÚB) (online ; pdf),

ISBN 978-80-908220-2-3 (Archaia Brno), ISBN 978-80-908220-6-1 (Archaia Brno)

(online ; pdf), DOI 10.47382/arub2022-05

(Spisy Archeologického ústavu AV ČR Brno 72)

600 Kč / 23 EUR

Geneze a transformace středověkého města patří mezi přední témata medievistiky. Předložená kniha reprezentuje řadu poznatků ze záchranných archeologických výzkumů na Moravě a přilehlé části Slezska v uplynulých 30 letech. Snahou autorů je představení nových i starších nálezů, ale i komparace s dvěma nejprozkoumanějšími městy ve střední Evropě – Prahou a Vratislaví. Zcela novou a mezioborovou kvalitu přináší studium podlahových úprav formou mikromorfologických analýz, a to i v rámci evropského prostoru. Kniha reflektuje hojně diskutovaná témata, jakými jsou typologie nejstarších domů, jejich umístění na parcele, existenci nadzemních částí či přechodu ke zděnému domu. Fenomén středověkého měšťanského domu je také jednou z cest k hledání společné střeoevropské minulosti, proto je kniha v anglickém jazyce přístupná i zahraničním archeologům, historikům a historikům umění.

The genesis and transformation of medieval towns are among the leading themes of medieval studies. This book presents many findings from rescue archaeological excavations in Moravia and the adjacent part of Silesia over the past 30 years. The authors present new and older finds and compare them with the two most researched cities in Central Europe – Prague and Wrocław. A completely new and interdisciplinary quality is brought by the study of floor treatments in micromorphological analyses, even within the European area. The book reflects widely discussed topics such as the typology of the oldest houses, their location on plots, the existence of above-ground parts and the transition to the brick house. The phenomenon of the medieval burgher's house is also one method of searching for a common Central European past, which is why the book is accessible in English to foreign archaeologists, historians and art historians.

J. Apiar

Carbonised macro-remains from a Germanic settlement in Jevišovka-Nová. A contribution to current archaeobotanical knowledge of the Roman period

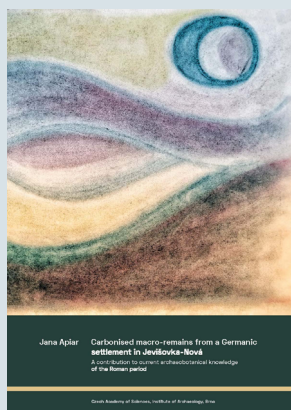
Brno: ARÚB 2022, 242 s.

ISBN 978-80-7524-055-2, ISBN 978-80-7524-057-6 (online ; pdf),

DOI 10.47382/arub2022-02

(Spisy Archeologického ústavu AV ČR Brno 73)

500 Kč / 20 EUR

Kniha je výsledkem postdoktorandského působení hlavní autorky na Archeologickém ústavu AV ČR, Brno, v. v. i., Středisku pro výzkum doby římské a stěhování národů. Téma knihy se zaměřuje na analýzu a vyhodnocení archeobotanického souboru, který byl získán v průběhu záchranného archeologického výzkumu v Jevišovce – ulice Nová. Zároveň přímo navazuje na výsledky doktorského studia hlavní autorky. Jedním ze závěrů disertační práce byla potřeba doplnit získané výsledky o detailnější archeobotanickou analýzu jednotlivých lokalit, přičemž tato vyhodnocení jsou v našem prostředí stále ojedinělá. Právě archeobotanická analýza materiálu z Jevišovky poskytla příležitost pro toto doplnění a srovnání v rámci dříve dosažených výsledků.

This book results from the lead author's postdoctoral activities at the Institute of Archaeology of the Czech Academy of Sciences, Brno, Research Centre for the Roman and Migration Periods. The book focuses on analysing and evaluating the archaeobotanical collection obtained as part of the rescue excavation conducted by the institute in Jevišovka – Nová Street. It directly follows the lead author's doctoral research results. One of the dissertation conclusions was the need to supplement the acquired results with a more detailed archaeobotanical analysis of individual sites, which are still scarce in the local scientific environment. The archaeobotanical analysis of the material from Jevišovka provided the opportunity to supplement and compare the previously obtained results.

L. Poláček et al.

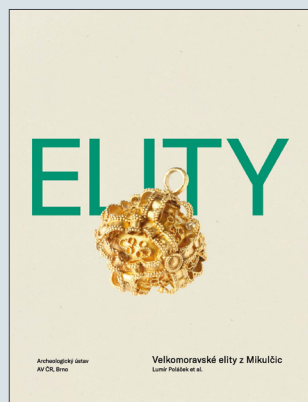
Velkomoravské elity z Mikulčic

Brno: ARÚB 2022; 469 s.

ISBN 978-80-86023-48-9, ISBN 978-80-7524-058-3 (online ; pdf)

DOI: 10.47382/arub2022-03

1 100 Kč / 43 EUR

Kolektivní monografie zpracovává fenomén dvorského prostředí velkomoravských Mikulčic v co nejširším interdisciplinárním kontextu, zejména na základě informací z oborů historie, archeologie a antropologie. Ve čtyřech tematických blocích a čtyřadvaceti kapitolách jsou postupně představeny hlavní oblasti poznání podoby a funkce raně středověkého centra Mikulčice-Valy a života elitní složky jeho obyvatel. Po výpovědi písemných pramenů je pozornost zaměřena na Mikulčice jako ostrovní hrad a mocenské centrum. Třetí blok se věnuje vybraným kategoriím hmotné kultury elit, především luxusním výrobkům. Závěr knihy je zaměřený na bioarcheologickou výpověď kosterních pozůstatků místních obyvatel, zejména na jejich zdravotní stav a fyzickou kondici.

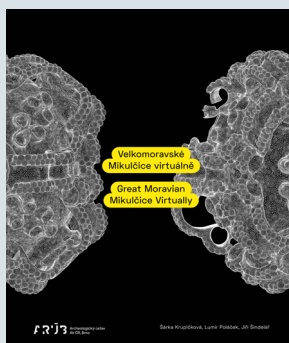
This collective monograph provides a comprehensive interdisciplinary account of the social elites in Great Moravian Mikulčice by drawing on sources of information from history, archaeology and anthropology. The main areas of knowledge about the form and function of this important early medieval centre and the life of the elites are gradually introduced over four thematic sections and twenty-four chapters. The first section of the book describes Great Moravia from a historical point of view. The following section presents archaeological evidence and addresses Mikulčice as an island stronghold and power centre. The third section is focused on selected categories of elite material culture, especially luxury goods. The final section provides the results of bioarchaeological research into the skeletal remains of the Mikulčice population, primarily their health and physical condition.

Š. Krupičková – L. Poláček – J. Šindelář

Velkomoravské Mikulčice virtuálně / Great Moravian Mikulčice virtually

Brno: ARÚB 2022, 143 s.
ISBN 978-80-7524-052-1

250 Kč / 10 EUR

Graficky atraktivně řešená kniha je dvojjazyčným česko-anglickým katalogem výstavy Velkomoravské Mikulčice virtuálně, uskutečněné v termínu 25. 8. – 31. 10. 2022 ve výzkumné základně Mikulčice-Trapíkov (s podporou Ministerstva kultury, program NAKI II a Akademie věd ČR). Leitmotivem výstavy i publikace je prezentace vědecky přesných 3D modelů archeologických terénních objektů a artefaktů (zejména šperků a oděvních součástí) objevených na raně středověkém hradišti Mikulčice-Valy a zpracovaných formou počítačové modelace fotogrammetrické dokumentace. První část publikace obsahuje tři eseje věnované tematice virtuální archeologie a hradišti Mikulčice-Valy. Druhou představuje vlastní katalog, který obsahuje rozšířené výstavní texty s bohatým obrazovým doprovodem. Prezentované 3D modely jsou převedeny do knihy jak obrazovou formou, tak je zde na jejich internetovou prezentaci odkazováno formou QR kódů. Poslední část dokumentuje výstavní instalaci.

This graphically attractive publication is a bilingual Czech-English catalogue of the exhibition Great Moravian Mikulčice Virtually, which took place between 25th August and 31st October 2022 at the Mikulčice-Trapíkov research base (with the support of the NAKI II programme of the Ministry of Culture and the Czech Academy of Sciences). The leitmotif of the exhibition and the publication is the presentation of scientifically accurate 3D models of archaeological features, structures and artefacts (chiefly jewellery and garment components) discovered at the early medieval site of Mikulčice-Valy and processed by means of the computer modelling of photogrammetric documentation. The publication consists of three parts. Part one contains three essays about virtual archaeology and the settlement of Mikulčice-Valy. Part two consists of seven richly illustrated catalogue chapters, which expand on the exhibition texts. There are images of the exhibited 3D models and there are also QR codes with links to their online presentation. The last part of the book documents the exhibition installation.

L. Poláček et al.

Jdeme pod povrch. Příběhy Archeologického ústavu Akademie věd ČR v Brně. 1920 – 1970 – 2020

Brno: ARÚB 2021, 391 s.

ISBN 978-80-7524-049-1

490 Kč / 19 EUR

Kolektivní monografie byla připravena a vydána v souvislosti se dvěma významnými výročími spojenými s historií Archeologického ústavu AV ČR, Brno, v. v. i., a moravskou archeologií obecně: 50 let od ustavení samostatného Archeologického ústavu Akademie věd v Brně a 100 let od jmenování I. L. Červinky státním konzervátorem pro Moravu a Slezsko za Státní archeologický ústav. Kniha je věnována vybraným klíčovým kapitolám – příběhům – z dějin ústavu, z jeho vědecké, organizační a popularizační činnosti. Nabízí reflexi událostí v kontextu dobových politicko-spoločenských změn i vývoje archeologické vědy jako takové. Publikace představuje výběr nejvýznamnějších lokalit a objevů pracoviště za posledních 80 let. Svazek s bohatou obrazovou dokumentací je určen odborně i širší veřejnosti.

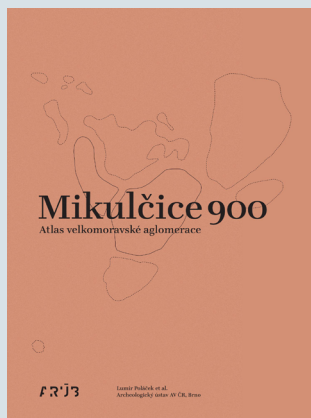
The book is a collective monograph published in connection with two major anniversaries of the Institute of Archaeology of the Czech Academy of Sciences, Brno, and Moravian archaeology in general: the 50th anniversary of the establishment of the independent Institute of Archaeology of the Academy of Sciences in Brno and the 100th anniversary of the appointment of I. L. Červinka as state conservator for Moravia and Silesia at the State Institute of Archaeology. The narrative reveals many remarkable stories from the history of the institute regarding its research, organisational and popularisation activities. The publication provides a reflection of the institute in the context of political and social changes as well as the development of archaeology as a scientific discipline. It presents a selection of the most important sites and discoveries of the past 80 years. The book with rich illustrations is intended both for the scientific community and the general public.

L. Poláček – P. Baxa – M. Hladík – M. Hlavica – Š. Krupičková – M. Mazuch – E. Stuchlíková – J. Šindelář

Mikulčice 900. Atlas velkomoravské aglomerace

Brno: ARÚB 2021, 215 s.
ISBN 978-80-7524-044-6

790 Kč / 31 EUR

Velkoformátová obrazově bohatá publikace doplňuje paralelně zveřejněnou interaktivní mapu velkomoravské sídelní aglomerace Mikulčice–Kopčany. Hlavním posláním obou výstupů je shromáždění prostorových poznatků o Mikulčicích coby klíčové lokalitě velkomoravského bádání v České republice s téměř 70 let trvajícím archeologickým výzkumem. Známe podobu hradiště a řadu lokalit v jeho bezprostřední blízkosti i širším zázemí, máme k dispozici statisíce nálezů v podobě artefaktů i ekofaktů. Knižní atlas i interaktivní mapa mají tyto shromážděné poznatky prostorově vizualizovat a přehledně je zpřístupnit vědecké komunitě i zájemcům z řad široké veřejnosti.

The large-format and richly illustrated publication supplements the online interactive map of the Great Moravian settlement agglomeration of Mikulčice-Kopčany. Both outcomes aim at collecting spatial data from the Mikulčice stronghold, which is a key site for the study of Great Moravia in the Czech Republic with a tradition of almost seventy years of archaeological research. The form of the stronghold and a number of sites in its vicinity and hinterland are known and thousands of archaeological finds (artefacts, ecofacts) were recovered. The atlas and the interactive map spatially visualise these findings and make them available to the scientific community and the general public.

M. Karwowski – B. Komoróczy – P. C. Ramsi (eds.)

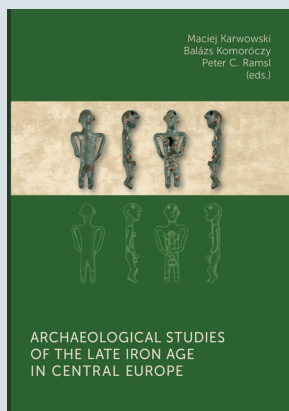
**Archaeological Studies of the Late Iron Age in Central Europe.
Proceedings of the 15th International Conference of the Series
“The La Tène Period in Bohemia, Moravia and Slovakia”
(„Doba laténská v Čechách, na Moravě a na Slovensku“)
in Klement-Oberleis 11–13 June 2014**

Brno: ARÚB 2021, 293 s.

ISBN 978-80-7524-045-3

(Spisy Archeologického ústavu AV ČR Brno 71)

600 Kč / 23 EUR

Sborník studií mezinárodního kolektivu autorů je věnován problematice Keltů v prostoru střední Evropy. Osmnáct publikovaných příspěvků zahrnuje široké spektrum otázek, kterými se zabývá soudobá protohistorická archeologie laténského období. Publikace členěná do tematických okruhů pohřebišť, sídlišť, artefaktů a regionálních případových studií významně obohacuje aktuální stav poznání vývoje východní sféry keltské civilizace na kontinentu. Studie představují zcela původní zveřejnění nových nálezů i výsledků teoretického výzkumu.

The conference proceedings from an international team of authors focus on the Celts in Central Europe. Eighteen articles cover a broad spectrum of research questions that are the subject of study in the La Tène period archaeology. The publication is divided into thematic subject areas – burial grounds, settlements, artefacts, and regional case studies – that significantly contribute to the current state of research on the development of the Eastern Celts on the European continent. The articles publish both new finds and the results of the theoretical research.

E. Droberjar – B. Komoróczy (eds.)

Příspěvky k poznání barbarských komunit (Archeologie barbarů 2016 a 2018)

Brno: ARÚB 2021, 361 s.

ISBN 978-80-7524-047-7

(Spisy Archeologického ústavu AV ČR Brno 70)

500 Kč / 20 EUR

Sborník vycházející ze dvou konferencí Archeologie barbarů konaných v letech 2016 a 2018 obsahuje celkem 21 příspěvků mezinárodního kolektivu autorů z České republiky, Slovenska a Polska. Jazykem příspěvků je čeština, slovenština, polština, němčina a angličtina. Jednotící motiv předkládané publikace představuje téma přechodných fází protohistorického vývoje a vojenské aspekty těchto klíčových období, zřetelné zejména v nálezové kategorii militarií. Studie se svým zaměřením dělí do tří vymezených okruhů – Germánská sídliště a nové nálezy z doby římské, Vojenství a militaria doby římské a Komunity doby stěhování národů.

The conference proceedings, which are based on the Archaeology of Barbarians conferences held in 2016 and 2018, contain 21 articles from the international team of authors from the Czech Republic, Slovakia and Poland. The articles are published in Czech, Slovak, Polish, German and English. The unifying motive of the publication is the topic of the transition phases of the protohistoric development and military aspects of these key periods, which are particularly noticeable in the war gear category. The publication can be divided into three subject areas – Germanic settlements and new finds from the Roman Period, Roman military and war gear, and the Communities of the Migration Period.

Š. Ungerman

Frühmittelalterliche Ohrringe mit vier Blechbeeren in Nord-, Mittel- und Südosteuropa. Eine Fallstudie zur Entstehung des großmährischen Prachtschmucks

Brno: ARÚB 2021, 193 s.

ISBN 978-80-7524-048-4

(Spisy Archeologického ústavu AV ČR Brno 69)

350 Kč / 14 EUR

Kniha se zabývá náušnicemi se čtyřmi bubínky z Čech, Moravy, Slovenska a Dolního Rakouska, z nichž většina pochází z velkomoravských pohřebišť s datací do 9. století. V první části monografie je analyzována typologie těchto náušnic, obsahující několik specifických kategorií, jejich datování a způsob výroby. Druhá část publikace je věnována otázce provenience těchto artefaktů, přičemž autor zpracovaný soubor systematicky srovnává s analogickými náušnicemi z 9.–12. století, nalezenými na rozsáhlém prostoru od Švédska po Řecko. Kompletní česká verze textu knihy je k dispozici volně ke stažení.

The publication focuses on four-beaded earrings from Bohemia, Moravia, Slovakia and Lower Austria, with the majority of the studied artefacts coming from the 9th-century Great Moravian burial grounds. In the first part of the book, the typology of these earrings with several specific categories is analysed, including their chronological data and production method. The second part of the publication addresses the provenience of these artefacts, and the assemblage is compared with analogous earrings that occurred on the vast territory from Sweden to Greece in the 9th–12th centuries. The full Czech version is available for free download.

M. Polanská

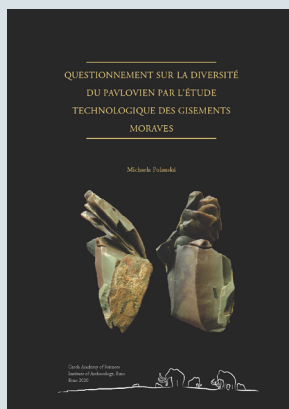
Questionnement sur la diversité du Pavlovien par l'étude technologique des gisements moraves

Brno: ARÚB 2020, 446 s.

ISBN 978-80-7524-041-5

(Spisy Archeologického ústavu AV ČR Brno 66)

1 000 Kč / 39 EUR

Jedna z nejvyspělejších paleolitických kultur – Pavlovien, byla dosud definována souborem kritérií hmotné kultury a symbolických projevů. Technologická analýza kamenných nástrojů z území dnešní Moravy však nabídla nový pohled na tuto kulturu starší doby kamenné. Umožnila tak rozpoznat tři nezávislé skupiny, každou se svými techno-ekonomickými a typologickými specifickými vlastnostmi. Ve světle těchto výsledků je možné rozdělit pavloviensku entitu na skupinu s mikropilkami a skupinu s geometrickými mikrolity. Skupina s milovickými hroty je v aktuálním stavu bádání méně charakterizovaná, je však pravděpodobně chronologicky a stratigraficky mladší. Cílem této práce je první představení těchto jednotlivých pavlovienských skupin s jejich zvláštnostmi i stabilními prvky.

One of the most advanced Paleolithic cultures – the Pavlovian – has so far been defined by a set of criteria of material culture and symbolic manifestations. However, the technological analysis of stone tools from the territory of today's Moravia offers a new perspective on this Paleolithic culture. The research identified three separate groups, each with its own techno-typological and economic specific attributes. Regarding these results, it is possible to divide the Pavlovian culture into a group with microsaws and a group with geometric microliths. A group with Milovice points is less characterised in the current state of research although we assume, that in terms of chronology and stratigraphy, it is of a later dating. The aim of this work is the first presentation of these Pavlovian groups both with their peculiarities and characteristic features.

L. Šebela – A. Přichystal

Silicite Axes in Moravia, Czech Silesia and Bohemia (Czech Republic)

Brno: ARÚB 2020, 306 s.

ISBN 978-80-7524-037-8

(Spisy Archeologického ústavu AV ČR Brno 65)

500 Kč / 20 EUR

Publikace se zabývá problematikou silicitových seker a dlát, které představují v pravěku zvláštní druh štípané industrie. Na území České republiky jsou zastoupeny poměrně vzácně. Objevují se hlavně v pozdním eneolitu a ve starší době bronzové. Pro jejich výrobu byly využívány především silicity z glacienních sedimentů (severský pazourek), v menší míře i polské silicity; domácí suroviny byly využívány minimálně. Sekery jsou dokladem intenzivních kontaktů mezi českými zeměmi a oblastmi na sever od České republiky, kde byly jejich produkční centra. Morfologicky je kolekce silicitových seker velmi pestrá. Její rozmanitost můžeme vysvětlit periferní polohou českých zemí vůči produkčním centrům v jižní Skandinávii a středním a jižním Polsku.

The publication examines silicite axes and chisels, which represent a special type of chipped stone industry in the prehistoric period. In the territory of the Czech Republic, they occur relatively rarely and known finds are usually dated to the Late Eneolithic and Early Bronze Age periods. In terms of the raw material, they were primarily made of silicites from glaciene sediments (flint) and to a lesser extent from Polish raw materials. Local raw materials were used to a negligible extent. Silicite axes and chisels are evidence of intensive contact between the Czech territory and areas north of the Czech Republic, where the production centres could be found. Morphologically, the collection of siliceous axes is extremely varied. The diversity of such can be explained by the peripheral position of the Czech Republic in relation to production centres in southern Scandinavia, and central and southern Poland.

M. Erdrich – B. Komoróczy – P. Madejski – M. Vlach (eds.)

Marcomannic Wars and Antonine Plague. Selected essays on two disasters that shook the Roman World

Brno, Lublin: ARÚB, Instytut Archeologii, Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej, Lublin 2020, 298 s.

ISBN 978-80-7524-026-2, 978-83-227-9223-0

(Spisy Archeologického ústavu AV ČR Brno 61, Lubelskie materiały archeologiczne XVII)

500 Kč / 20 EUR

Publikace mezinárodního autorského kolektivu je věnována jedné z klíčových etap starověkých dějin – době vlády císaře Marca Aurelia (161–180 n. l.). Toto období bylo naplněno mimořádnými událostmi majícími dopad na celou Evropu. Druhé století našeho letopočtu výrazně ovlivnila jedna z největších pandemických událostí v dějinách, tzv. Antoninovský mor. Svědectví o onemocnění, které lze diagnostikovat jako pravé neštovice, jsou představena a nově vyhodnocena v příslušných kapitolách knihy. Další dobovou ničivou událostí pak byly také tzv. Markomanské války. Nejrozsáhlejší soubor archeologických stop válečných událostí pochází z území dnešní České republiky, Slovenska a Rakouska a je prezentován v rozsáhlé a bohatě ilustrované závěrečné kapitole knihy.

The publication by an international team of authors addresses one of the key stages in Ancient history – the period of the reign of the Roman Emperor Marcus Aurelius (161–180 AD), which featured many extraordinary events that affected the whole of Europe. One of the largest pandemics in history, the so-called Antonine Plague, significantly influenced the second century AD. The testimonies of the disease diagnosed as chickenpox are presented and re-evaluated in the relevant chapters of the book. The Marcomannic Wars are another contemporary destructive episode of the studied period. The most extensive set of archaeological evidence of the war events comes from the Czech Republic, Slovakia and Austria and is presented in the comprehensive and richly illustrated final chapter of the book.

M. Karwowski – B. Komoróczy – P. Trebsche (Hrsg.)

Auf den Spuren der Barbaren – archäologisch, historisch, numismatisch (Archäologie der Barbaren 2015)

Brno: ARÚB 2019, 243 s.

ISBN 978-80-7524-025-5

(Spisy Archeologického ústavu AV ČR Brno 60)

500 Kč / 20 EUR

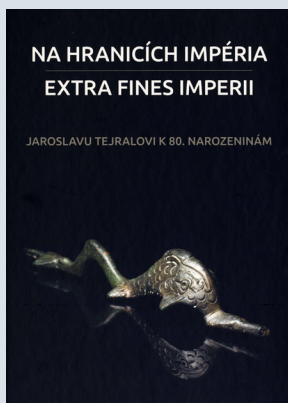
Publikace vycházející z podkladů vzešlých z konference Archeologie barbarů 2015. Hlavním tématem konference byli Keltové a Germáni ve středním Podunají v archeologických a numizmatických pramenech (2. století př. Kr. – 2. století po Kr.), ale prostor byl dán i dalším fenoménům protohistorického vývoje – absolutní a relativní chronologie přechodných horizontů, otázky monetarizace a výpovědi numizmatických souborů, vojenské, hospodářské a diplomatické interakce podél severojižní osy regionu a další dílčí témata. Sborník obsahuje celkem 18 studií autorů z České republiky, Slovenska, Polska, Maďarska a Německa.

The proceedings are based on the Archaeology of Barbarians 2015 conference with the main theme focusing on the Celts and Germanic tribes in the Middle Danube Region in archaeological records and numismatic sources (2nd century BC – 2nd century AD) although other protohistoric development phenomena are also included. Among the discussed topics are the absolute and relative chronology of the transitional horizons, the issues of monetisation and testimony of the numismatic sources, military, economic and diplomatic interactions along the north-south axis of the region, and several other sub-themes. The publication contains 18 articles from Czech, Slovak, Polish, Hungarian and German authors.

Na hranicích impéria. Jaroslavu Tejralovi k 80. narozeninám

Brno: ARÚB, Masarykova univerzita 2016, 446 s.
ISBN 978-80-7524-008-8, 978-80-210-8579-4

600 Kč / 23 EUR

Obsáhlý sborník přináší příspěvky renomovaných autorů z mnoha evropských zemí (kromě ČR a Slovenska především z Polska, Ruska, Rakouska, Ukrajiny, Německa a Maďarska) věnované jednomu z nejvýznamnějších badatelů v oblasti archeologie doby římské, doc. PhDr. Jaroslavu Tejralovi, DrSc. Za úvodní gratulace se řadí oslavencův životopis a také přehledně zpracovaná bibliografie, čítající desítky titulů především z kategorie studií, ale rovněž monografií, editorských počínů i dalších příspěvků, publikovaných jak v českých tak i zahraničních periodikách. Přes třicet příspěvků s bohatou obrazovou dokumentací představuje archeologické nálezy a situace z prostoru za hranicí římského impéria.

This extensive collective work presents contributions of renowned authors from various European countries (besides the Czech Republic and Slovakia, it includes Poland, Russia, Austria, Ukraine, Germany and Hungary) and is devoted to one of the most important archaeologists of the Roman Period, doc. PhDr. Jaroslav Tejral, DrSc. The introductory commendations are followed by a professional biography of the celebrated archaeologist with a comprehensive bibliography listing a number of publications – articles, monographs, edited volumes and other contributions published in both Czech and international periodicals. The book also features over thirty contributions with rich illustrations that present archaeological finds and contexts from the area beyond the borders of the Roman Empire.

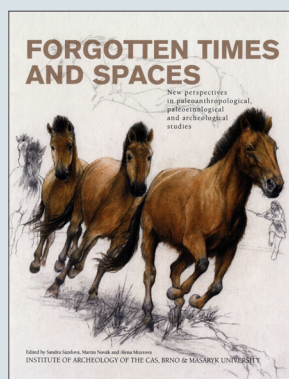
S. Sázelová – M. Novák – A. Mizerová (eds.)

Forgotten times and spaces. New perspectives in paleoanthropological, paleoethnological and archeological studies

Brno: ARÚB, Masarykova univerzita 2015, 617 s.

ISBN 978-80-7524-000-2 (ARÚB), ISBN 978-80-210-7781-2 (MU)

880 Kč / 34 EUR

Předkládaná publikace přináší přes čtyřicet příspěvků mezinárodního kolektivu autorů a jejím záměrem je především shromáždit a popsat střípky předchozích, zapomenutých způsobů života. Lidský život a evoluce překlenují různé historické epochy i místa, osud člověka se však zdá být neúprosný, protože svědkové, vzpomínky i hmatatelné důkazy lidské existence se nevyhnutelně vytrácejí. Kniha současně odráží výsledky široké, mezinárodní spolupráce významného badatele Jiřího A. Svobody s autory zde publikovaných příspěvků, včetně těch, kteří se jeho dílem inspirovali. Svazek upoutá svým obsahem, rozsahem i výtvarným zpracováním.

The publication provides over forty contributions from an international team of authors and is aimed at collecting and describing fragments of past and forgotten ways of life. Life and human evolution cover different historical epochs and places; however, human destiny seems relentless as witnesses, memories, and tangible evidence of human existence inevitably disappear. At the same time, the book reflects the results of the broad and international collaboration of the prominent researcher Jiří A. Svoboda with the authors of the published articles, including those who are inspired by his work. The presented publication attracts an audience with its content, scope and artwork.

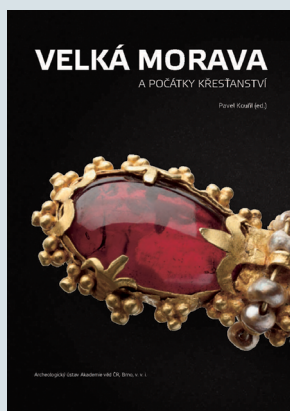
P. Kouřil (ed.)

Velká Morava a počátky křesťanství / Great Moravia and Beginnings of Christianity

Brno: ARÚB 2014, 517 s., 532 s.

ISBN 978-80-86023-53-3, ISBN 978-80-86023-54-0

700 Kč / 27 EUR

Výpravná kolektivní monografie zaměřená na problematiku Velké Moravy a počátky christianizačního procesu, připravená a vydaná v souvislosti s exkluzivní putovní výstavou Velká Morava a počátky křesťanství, realizovanou v letech 2014 a 2015. První část publikace obsahuje studie domácích i zahraničních badatelů, týkající se velkomoravské tematiky a klíčových lokalit. Obsáhlá katalogová část pak nabízí kvalitní detailní fotografie a popis vybraných raně středověkých artefaktů z uvedeného období. Zde prezentované lokality a nálezy mají široký teritoriální, provenienční i chronologický záběr. Zachycují a dokumentují předvelkomoravský vývoj, období vzniku, rozmachu i úpadku Velké Moravy, ale i počátky českého státu.

The collective monograph focuses on the narrative of Great Moravia and the beginnings of the Christianisation process. The book was published in connection with the exclusive touring exhibition Great Moravia and the Beginnings of Christianity, which was held in 2014 and 2015. The first part of the book contains contributions by Czech and foreign academics and is aimed at the Great Moravian issues and the key archaeological sites. The extensive catalogue included provides high-quality detailed photos and descriptions of the selected early medieval artefacts from the studied period. The sites and finds presented in this publication have a broad territorial, provenance and chronological scope. They record and document the pre-Great Moravian development, the emergence, expansion and demise of Great Moravia, as well as the beginnings of the Czech lands' state formation.

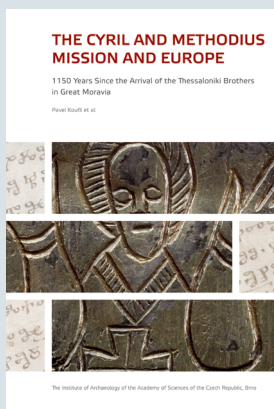
P. Kouřil et al.

The Cyril and Methodius Mission and Europe

Brno: ARÚB 2014, 387 s.

ISBN 978-80-86023-51-9

500 Kč / 20 EUR

Kolektivní monografie věnovaná problematice cyrilometodějské misie na Velké Moravě, zohledňující její předpoklady, působení i důsledky. V širokém mezinárodním kontextu sumarizuje výsledky mnohaletých výzkumů a bádání řady oborů – archeologie, historie, dějin umění, slavistiky, filologie, literární vědy či religionistiky. Publikace je rozdělena do tří tematických okruhů – Předpoklady, Bratři ze Soluně a Paměť, s chronologickým záběrem od osmého a devátého století až po století osmnácté. Je tedy zaměřena nejen na vlastní misijní působení obou soluňských bratří na Velké Moravě, ale sleduje také jejich odkaz a tradici v pozdějších obdobích jak v rámci českých zemí, tak i v širších evropských souvislostech.

The collective monograph devoted to the mission of Cyril and Methodius in Great Moravia takes into account its motives, course and consequences. In a broad international context, it summarises the results of the long-term research of various fields – archaeology, history, art history, Slavic studies, philology, and literary and religious studies. The publication is divided into three thematic parts – Assumptions, Brothers from Thessaloniki, and Memory, with a chronological scope from the 8th and 9th centuries until the 18th century. Therefore, it not only focuses on the mission of the Thessaloniki brothers but also traces their legacy and tradition in the later periods in the Czech lands and Europe.

Další dostupné publikace

Spisy ARÚB 64

S. Stuchlík – R. Tichý (eds.): **Mohelnice. Neolitické sídliště s intruzemi**. Brno: ARÚB 2020, 269 s., ISBN 978-80-7524-040-8; 400 Kč / 16 EUR

Spisy ARÚB 63

O. Šedo – R. Knápek: **Mušov-Neurissen 1993–1994. Nálezové kontexty z doby římské**. Brno: ARÚB 2019, 270 s., ISBN 978-80-7524-028-6; 400 Kč / 16 EUR

Spisy ARÚB 57

P. Kouřil – R. Procházka (eds.): **Moravian and Silesian strongholds of the tenth and eleventh centuries in the context of central Europe**. Brno: ARÚB 2018, 431s., ISBN 978-80-7524-010-1; 790 Kč / 31 EUR

Spisy ARÚB 56

M. Mazuch – M. Hladík – R. Skopal: **Úpravy hrobových jam a dřevěné konstrukce v hrobech na pohřebištích Velké Moravy (sociální, duchovní a chronologický fenomén)**. Brno: ARÚB 2017, 336 s., ISBN 978-80-7524-009-5; 400 Kč / 16 EUR

Spisy ARÚB 54

R. Procházka: **Hrad Přerov v raném středověku (9.–11. století) a počátky mladohradištní hmotné kultury**. Brno: ARÚB 2017, 547 s., ISBN 978-80-7524-002-6 / 700 Kč / 27 EUR

ITM X, Spisy ARÚB 51

L. Poláček (ed.): **Mikulčice river archaeology**. Brno: ARÚB 2014, 153 s., ISBN 978-80-86023-60-1, 300 Kč / 12 EUR

ITM IX, Spisy ARÚB 50

L. Poláček – P. Kouřil (Hrsg.): **Bewaffnung und Reiterausrüstung des 8. bis 10. Jahrhunderts in Mitteleuropa. Waffenform und Waffenbeigaben bei den mährischen Slawen und in den Nachbarländern**. Brno: ARÚB 2019, 477 s., ISBN 978-80-86023-59-5, 600 Kč / 23 EUR

Spisy ARÚB 48

M. Hladík: **Hospodárske zázemie Mikulčíc. Sídelná štruktúra na strednom toku rieky Moravy v 9. – 1. polovici 13. storočia**. Brno: ARÚB 2014, 353 s., ISBN 978-80-86023-44-1; 500 Kč / 20 EUR

Spisy ARÚB 47

J. Juchelka: **Lužická kultura v českém Slezsku**. Brno: ARÚB 2014, 341 s., ISBN 978-80-86023-42-7; 500 Kč / 20 EUR

Spisy ARÚB 46

J. Kopacz – A. Přichystal – L. Šebela: **Lithic chipped industry of the Young Eneolithic in Moravia and Czech Silesia**. Brno: ARÚB 2014, 185 s., ISBN 978-80-86023-41-0; 300 Kč / 12 EUR

FAM 1, Spisy ARÚB 52

L. Poláček: **Grabungen im Bereich der ehemaligen Flussarme in Mikulčice**. Brno: ARÚB 2014, 111 s., ISBN 978-80-86023-62-5 / 350 Kč / 14 EUR

Spisy ARÚB 45

M. Mazuch: **Velkomoravské keramické okruhy a tzv. mladší velkomoravský horizont v Mikulčicích**. Brno: ARÚB 2013, 180 s., ISBN 978-80-86023-39-7, 350 Kč / 14 EUR

Spisy ARÚB 44

B. Komoróczy (ed.): **Sociální diferenciacie barbárskych komunit ve svetle nových hrobových, sídlíštních a sběrových nálezů (Archeologie barbarů 2011)**. Brno: ARÚB 2014, 470 s., ISBN 978-80-86023-25-0; 650 Kč / 25 EUR

ITM VIII, Spisy ARÚB 41

L. Poláček – J. Maříková-Kubková (Hrsg.): **Frühmittelalterliche Kirchen als archäologische und historische Quelle**. Brno: ARÚB 2010, 424 s., ISBN 978-80-86023-92-2; 500 Kč / 20 EUR

Spisy ARÚB 39

J. Tejral – S. Stuchlík – M. Čižmář – Z. Klanica – S. Klanicová: **Langobardische Gräberfelder in Mähren I**. Brno: ARÚB 2011, 459 s., ISBN 978-80-86023-97-7; 700 Kč / 27 EUR

Spisy ARÚB 38

R. Procházka: **Vývoj opevňovací techniky na Moravě a v českém Slezsku v raném středověku**. Brno: ARÚB 2009, 383 s., ISBN 978-80-86023-98-4; 550 Kč / 21 EUR

Spisy ARÚB 36

Z. Klanica: **Mutěnice-Zbrod. Zaniklé slovanské sídliště ze 7.–10. století**. Brno: ARÚB 2008, 299 s., ISBN 978-80-86023-91-5; 500 Kč / 20 EUR

ITM VII, Spisy ARÚB 35

I. Boháčová – L. Poláček (Hrsg.): **Burg – Vorburg – Suburbium. Zur Problematik der Nebenareale frühmittelalterlicher Zentren**. Brno: ARÚB 2008, 308 s., ISBN 80-86023-84-2; 400 Kč / 16 EUR

Spisy ARÚB 34

P. Kouřil – M. Tymonová: **Slovanský kostrový mohylník ve Stěbořicích**. Brno: ARÚB 2013, 276 s., ISBN 978-80-86023-88-5; 550 Kč / 21 EUR

Spisy ARÚB 32

L. Šebela a kol.: **Hlinsko. Výšinná osada lidu badenské kultury**. Brno: ARÚB 2007, 498 s., ISBN 80-86023-79-6, 450 Kč / 18 EUR

ITM VI, Spisy ARÚB 31

L. Poláček (Hrsg.): **Das wirtschaftliche Hinterland der frühmittelalterlichen Zentren**. Brno: ARÚB 2008, 438 s., ISBN 978-80-86023-81-6; 450 Kč / 18 EUR

Spisy ARÚB 30

S. Stuchlík: **Borotice. Mohylové pohřebiště z doby bronzové**. Brno: ARÚB 2006, 297 s., ISBN 80-86023-68-0; 500 Kč / 20 EUR

Spisy ARÚB 29

Č. Staňa: **Velkomoravská pohřebiště v Rajhradě a Rajhradících. Katalog**. Brno: ARÚB 2006, 236 s., ISBN 80-86023-72-9; 368 Kč / 14 EUR

Spisy ARÚB 28

Z. Klanica: **Nechvalín, Prušánky. Čtyři slovanská pohřebiště. Díl I. / Nechvalín, Prušánky. Vier slawischen Nekropolen. Teil II. Katalog**. Brno: ARÚB 2006, 293 / 290 s., ISBN 80-86023-75-3; 736 Kč / 29 EUR

Spisy ARÚB 25

P. Kouřil (ed.): **Frühmittelalterliche Elite bei den Völkern des östlichen Mitteleuropas**. Brno: ARÚB 2005, 472 s., ISBN 80-86023-69-9; 517 Kč / 20 EUR

Spisy ARÚB 22

N. Profantová – B. Kavánová: **Mikulčice – pohřebiště u 6. a 12. kostela**. Brno: ARÚB 2003, 472 s., ISBN 80-86023-55-9; 577 Kč / 23 EUR

ITM V, Spisy ARÚB 15

L. Poláček – J. Dvorská (Hrsg.): **Probleme der mitteleuropäischen Dendrochronologie und naturwissenschaftliche Beiträge zur Talaue der March**. Brno: ARÚB 1999, 232 s., ISBN 80-86023-20-6; 79 Kč / 3 EUR

ITM IV, Spisy ARÚB 9

L. Poláček (Hrsg.): **Frühmittelalterliche Graphittonkeramik in Mitteleuropa. Naturwissenschaftliche Keramikuntersuchungen**. Brno: ARÚB 1998, 314 s., ISBN 80-86023-03-6; 79 Kč / 3 EUR

StArÚ 18(1)

J. Juchelka: **Lužická pohřebiště ve Vlaštovičkách u Opavy**. Brno: ARÚB 2014, 102 s., ISBN 978-80-86023-35-9; 80 Kč / 3 EUR

Mimo edice

J. Juchelka (ed.): **Doba popelnicových polí**. Brno: ARÚB 2016, 193 s., ISBN 978-80-7524-003-3; 490 Kč / 19 EUR

Mimo edice

J. Doležel – M. Wihoda (eds.): **Mezi raným a vrcholným středověkem**. Brno: ARÚB 2012, 686 s., ISBN 978-80-86023-76-2; 526 Kč / 19 EUR

Mimo edice

D. Jelínková: **Slovanské pohřebiště z 9. až 12. století. Katalog**. Brno: ARÚB 1999, 262 s., ISBN 80-86023-09-5; 210 Kč / 8 EUR

Přehled výzkumů

PV 66/1, 66/2

Brno: ARÚB 2025, 310 s., 220 s. ISSN 1211-7250 (print), ISSN 2571-0605 (online); 290 Kč / 11 EUR

PV 65/1, 65/2

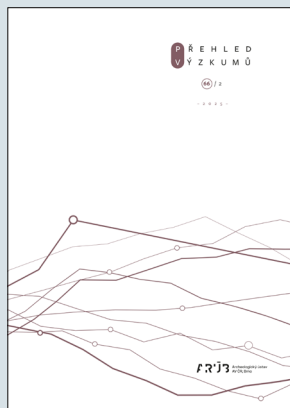
Brno: ARÚB 2024, 276 s., 294 s. ISSN 1211-7250 (print), ISSN 2571-0605 (online); 290 Kč / 11 EUR

PV 64/1, 64/2

Brno: ARÚB 2023, 299 s., 176 s. ISSN 1211-7250 (print), ISSN 2571-0605 (online); 290 Kč / 11 EUR

PV 63/1, 63/2

Brno: ARÚB 2022, 222 s., 203 s. ISSN 1211-7250 (print), ISSN 2571-0605 (online); 290 Kč / 11 EUR

Dostupné starší ročníky naleznete na eshopu

www.arub.cz/eshop/

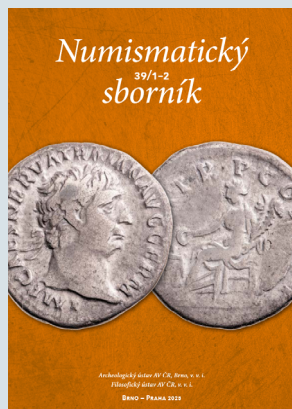
Všechny ročníky jsou dostupné online na webových stránkách

www.arub.cz/prehled-vyzkumu

Numismatický sborník

39/1-2

Brno, Praha: ARÚB, Filosofický ústav AV ČR, v. v. i. 2025, 120 s. ISSN 0546-9414, ISSN 3029-9055 (online); 300 Kč / 12 EUR

Aktuální ročník naleznete na eshopu

<https://www.arub.cz/eshop/>

Všechny ročníky jsou dostupné online na webových stránkách
Knihovny AV ČR, v. v. i.

<https://asjournals.lib.cas.cz/NumismatickySbornik/archiv>

Archeologický ústav AV ČR, Brno, v. v. i., je vědecko-výzkumnou institucí, jejímž hlavním posláním je rozšiřování našich vědomostí o minulých obyvatelích a podobě území Moravy, českého Slezska a širšího středního Podunají na základě archeologických pramenů. V rámci své činnosti provádí systematické i záchranné terénní výzkumy, archeologické prameny ošetřuje a vědecky zpracovává, vydává odborné i popularizační publikace a výsledky svého výzkumu prezentuje široké veřejnosti.

K hlavním výzkumným tématům patří zrod anatomicky moderního člověka a jeho adaptace na přírodní podmínky starší doby kamenné, válečné střety barbarů s Římany v prvních staletích našeho letopočtu a transformační procesy od raného do vrcholného středověku se speciálním zaměřením na období Velké Moravy.

Aktualizováno v dubnu 2026.

Ceny uváděné v eurech se mohou lišit v závislosti na aktuálním měnovém kurzu.